

รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
เรื่อง

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย
ช่วงอายุ 2 - 4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง จังหวัดอุทัยธานี
โดยใช้นิทานประกอบการเสริมแรงทางบวก

นางสาวญาณิศา นาคทัพ

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2560

ชื่อเรื่องการวิจัย	การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย
ผู้เขียน	นางสาวญาณิศา นาคทัฬห
ปริญญา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย)
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าวิจัย	ดร.อารีย์ พรหมเล็ก ดร.สุนทร เทียนงาม ดร.สุธากร โกคิน อ.ชนมธิดา ยาแก้ว

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์พัฒนาพฤติกรรมเพื่อศึกษาผลการใช้นิทานเป็นสื่อเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมารยาทการพูดสุภาพของเด็กปฐมวัย รูปแบบของการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบการทดลองกลุ่มเดียว กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง จำนวน 7 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมมารยาทการพูดสุภาพของเด็กปฐมวัย โดยการสังเกตก่อนเล่นนิทานบันทึกพฤติกรรมก่อน ขณะ และหลัง จำนวน 15 วัน วันละ 20 นาที

โดยจัดกิจกรรมโดยใช้สื่อนิทานในการวิจัยพัฒนาพฤติกรรมด้านมารยาทการพูดสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 3 เรื่อง 1. มงคลชีวิตบัณฑิตน้อย ฉบับอนุบาล 2. ลูกไม้..ขอโทษ 3. น้องพราวเด็กดี การวิเคราะห์โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมมารยาทการพูดสุภาพของเด็กปฐมวัย มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยเพื่อใช้สรุปข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า การใช้นิทานคุณธรรมประกอบการเสริมแรงทางบวกมีผลต่อพฤติกรรมการพูดสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย เด็กมีพฤติกรรมด้านมารยาทการพูดสุภาพ ได้แก่ การกล่าวคำว่าสวัสดีเมื่อพบเจอผู้ใหญ่และบุคคลทั่วไป กล่าวคำขอบคุณเมื่อผู้ใหญ่ให้ของ กล่าวคำขอใจเมื่อได้รับของจากเพื่อนหรือน้อง กล่าวคำขอโทษเมื่อตนเองทำผิด กล่าวคำว่าไม่เป็นไรให้อภัยเมื่อผู้อื่นทำผิดพลาด พูดลงท้ายด้วยคำว่า ครับ/ค่ะ และเด็กมีพฤติกรรมดังนี้ เด็กชายณิชาพล สุขสุด เด็กชายวชิรพล ครองแห่ง เด็กชายกวินภพ สรศิริ เด็กหญิงกัลยากร โพธิวิเศษ เด็กหญิงธนพร พระมาลา เด็กหญิงศิริณา น่วมเกิด และเด็กหญิงศิริรัตน์ จันทา มีการประพฤติปฏิบัติตนด้านมารยาทการพูดสุภาพเพิ่มมากขึ้นตลอด 3 สัปดาห์ จากค่าเฉลี่ย 46.14, 60.42 และ 83.85 ตามลำดับ จากกราฟแสดงพฤติกรรมเปรียบเทียบ พบว่า เด็กชายกวินภพ สรศิริ และเด็กหญิงศิริณา น่วมเกิด มีพฤติกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดสุภาพในเชิงบวกน้อยที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะความกรุณาอย่างสูงในการให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดีจาก ท่านอาจารย์ ดร.อารีย์ พรหมเล็ก และท่านอาจารย์ ดร.สุนทร เทียนงาม ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ในการสละเวลาในการเอาใจใส่ให้คำปรึกษา รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะและการชี้แนะแหล่งข้อมูลที่เอื้อประโยชน์ต่อการค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยเกิดการพัฒนาความคิด แก้ไข ปรับปรุง ข้อบกพร่องต่างๆ จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ทำให้วิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ ดร.สุธากร โภคิน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำ และท่านอาจารย์ชนมธิดา ยาแก้ว ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการสร้างสื่อวัตกรรมการนิทานที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อนครูทุกท่าน เด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง และผู้ปกครองทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ เอื้ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และบุคคลในครอบครัว บุคคลใกล้ชิดที่ให้การส่งเสริม สนับสนุนและเป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยทำให้วิจัยฉบับนี้ สำเร็จด้วยดี

คุณประโยชน์ได้ก็ตามที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณความดีให้กับพระคุณบิดา มารดา ที่ได้อบรมเลี้ยงดู ให้ความรัก ความอบอุ่น และพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้ประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่ง

ญาณิศา นาคทัพ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	2
ตัวแปรในการวิจัย.....	3
ค่านิยมศัพท์.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.....	4
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของเด็กปฐมวัย.....	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำสุภาพ.....	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	19
กลุ่มเป้าหมาย.....	19
เครื่องมือที่ใช้ศึกษา.....	19
การพัฒนาและหาประสิทธิภาพ.....	19
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	20
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	21
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	23
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	26
บรรณานุกรม.....	28
ภาคผนวก.....	29
แบบสังเกตพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดอย่างสุภาพของเด็กปฐมวัย.....	30
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานเสริมแรงทางบวก.....	33
นิทานเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดอย่างสุภาพ.....	34
ภาพประกอบกิจกรรมการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน.....	37
ประวัติผู้เขียน.....	44

1. ความสำคัญและปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 1 บททั่วไป กล่าวในมาตรา 6 ความว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระบวนการสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพที่ดี มีการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กำหนดแนวคิดค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย มีศีลธรรม มีน้ำใจและแบ่งปัน เข้าใจการเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย เคารพผู้ใหญ่ มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้จักใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เข้มแข็งทั้งกายใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ และคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 มีจุดมุ่งหมายมุ่งให้เด็กมีพัฒนาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล ต้องการให้เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้ดูแล หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพด้วยการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีคุณภาพและมีความสุข ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต้องมุ่งพัฒนาให้มีการเติบโตทุกด้าน มีพลังความคิด มีจิตใจเข้มแข็ง และมีพฤติกรรมที่สะสมความดีงาม โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย ช่วงอายุแรกเกิด – 6 ปี เป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของคน จนมีคำว่าเป็นช่วงวัยทองของชีวิต ทั้งนี้เพราะเป็นช่วงที่พัฒนาการทุกด้านเป็นไปอย่างรวดเร็ว สามารถพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กเพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี รู้จักการวางตัวในสังคม สุภาพเรียนร้อ รู้จักการให้เกียรติผู้อื่น และเป็นที่รักของทุกคน

จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ได้ส่งเสริมพัฒนาการเด็กผ่านการเล่น กิจกรรมบูรณาการทั้งในรูปแบบสะสมเต็มศึกษา และกิจกรรมการเรียนการสอนในแบบศตวรรษที่ 21 ผลจากการวิเคราะห์ในภาคเรียนที่ 1 ของทุกปีการศึกษา เด็กส่วนมากมีคุณลักษณะตามวัยไม่สอดคล้องกับหลักสูตร มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะตามวัย ด้านอารมณ์-จิตใจ เรื่องคุณธรรมจริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม ซึ่งสังเกตจากพฤติกรรมที่เด็กแสดงออก ด้วยการไม่ทำความเคารพผู้ใหญ่ พูดจาไม่สุภาพ ส่งเสียงดังโวยวาย และมีพฤติกรรมก้าวร้าวทำร้ายเพื่อนเมื่อไม่พอใจ ไม่รู้จักขอโทษเมื่อทำผิด และไม่กล่าวขอบคุณเมื่อได้รับของขวัญจากผู้ใหญ่หรือเมื่อได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่น จากการวิเคราะห์สาเหตุยังพบว่า ยังขาดกระบวนการเลี้ยงดูที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก เนื่องจากสภาพครอบครัวและสภาพเศรษฐกิจ การไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดูและผู้เกี่ยวข้อง เช่น การพูดคุยสนทนาของผู้ปกครองขณะอยู่บ้านมักใช้คำพูดและแสดงกิริยาท่าทางที่ไม่สุภาพ ส่งผลให้เด็กจดจำและ

ลอกเลียนแบบ แก้ปัญหาไม่ถูกต้อง เกือบกต เมื่อเข้าสังคมจึงแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม ครูจึงต้องพยายามหาแนวทางแก้ไขด้วยวิธีการที่เป็นระบบ และส่งผลต่ออารมณ์จิตใจของเด็ก เช่น การสร้างข้อตกลง ให้คำชมเชย การปรบมือให้กำลังใจ ยิ้มแย้ม ใช้คำพูดชักจูง นุ่มนวลและน่าสนใจ นอกจากนี้ สมศักดิ์ สิธูระขวัญ กล่าวว่า การร้องเพลงให้ฟัง การสัมผัสจับต้อง การโอบกอดด้วยความรัก การพูดคุย และการอ่านหนังสือนิทานให้ฟังเป็นวิธีการกระตุ้นการทำงานของเซลล์สมองและการส่งสัญญาณประสาทได้เป็นอย่างดี ถ้าเด็กได้รับตอบสนองด้วยความอบอุ่น และได้รับการกระตุ้นและการตอบสนองอย่างเหมาะสม สมองของเด็กก็จะพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งยังมีผลต่อภาวะอารมณ์โดยเด็กจะสามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างดี

จากหลักการดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้พัฒนาพฤติกรรมหรือปรับพฤติกรรม การปรับพฤติกรรมเป็นเทคนิคที่ได้รับการพัฒนามาจากทฤษฎีจริยธรรมตามแนวคิดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก โคลเบอร์กได้ศึกษาตามแนวทฤษฎีของเพียเจต์และพบความจริงว่า มนุษย์มีพัฒนาการทางจริยธรรมหลายขั้นตอน ทฤษฎีของโคลเบอร์กเป็นทฤษฎีที่มีประโยชน์ในการเข้าใจพัฒนาการทางจริยธรรมได้ลึกซึ้งที่สุดในปัจจุบัน ในระดับก่อนเกณฑ์ ระดับนี้ได้จะตอบสนองตามเกณฑ์ภายนอก ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับร่างกาย เช่น การลงโทษ การให้รางวัล หรือการเปลี่ยนแปลงความพึงพอใจ เด็กจะดูแลที่ได้รับเป็นเกณฑ์ในการประเมินจริยธรรม ซึ่งอาจสรุปได้ว่าถ้าตนเองถูกลงโทษแสดงว่าการกระทำของตนเองไม่ดี และตนเองได้รับรางวัลแสดงว่าตนเองทำดี (บ้านจอมยุทธ์ ห้องสมุด)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางแก้ไขด้านคุณธรรมจริยธรรมดังกล่าว ซึ่งการปลูกฝังคุณธรรมควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็กเล็กๆ เพราะสามารถซึมซับได้ง่าย ทั้งนี้ พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่เด็กควรได้รับและแสดงออกในเรื่องความสุภาพ การพูดจาไพเราะอ่อนโยน มีกิริยามารยาทที่ดี ดังนั้นผู้ศึกษาได้ศึกษา จัดทำและนำหนังสือนิทานประกอบเสริมแรงทางบวกประกอบการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กขึ้นเพื่อปลูกฝัง ปรับแก้พฤติกรรมของเด็กให้มีคุณธรรมจริยธรรมด้านความสุภาพ มารยาทในการพูด สำหรับเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมารยาทการพูดอย่างสุภาพให้กับเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานประกอบการเสริมแรงทางบวก

3.ขอบเขตการวิจัย

1.กลุ่มเป้าหมาย

เด็กปฐมวัยที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย อายุ 2-4 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง อ.ห้วยคต จ.อุทัยธานี ได้มาจากการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน จำนวน 7 คน

2.เนื้อหา

การใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมารยาทการพูดอย่างสุภาพของเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง อ.ห้วยคต จ.อุทัยธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 คัดเลือกและนำหนังสือนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหรือสอดคล้องกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในชั้นเรียน จำนวน 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 มงคลชีวิตบัณฑิตน้อย ฉบับอนุบาล เรื่องที่ 2 ลูกไม้ขอโทษ และเรื่องที่ 3 น้องพรานเด็กดี

4.ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษานี้ผู้วิจัยทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ทำการทดลอง 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที กลุ่มเป้าหมายได้รับการทดลองทั้งสิ้น 15 ครั้ง ตามแผนการจัดกิจกรรมเสรี

5.ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ หนังสือนิทานประกอบเสริมแรงทางบวก เรื่อง มงคลชีวิตบัณฑิตน้อยฉบับอนุบาล ลูกไม้ขอโทษ และน้องพราวเด็กดี

ตัวแปรตาม คือ คุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดอย่างสุภาพของเด็กปฐมวัย

6.คำนิยามศัพท์

1.เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชาย-เด็กหญิง อายุระหว่าง 2-4 ปี จำนวน 7 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

2.คุณธรรม หมายถึง การดำเนินการให้สอดคล้องกับสัจธรรม จริยธรรม จึงเป็นหลักแห่งความประพฤติที่พึงามเพื่อประโยชน์ตนและสังคม

3.ความสุภาพ คือ ความเรียบร้อย พูดจาไพเราะ อ่อนหวาน อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดี มีสัมมาคารวะ ผู้ที่มีความสุภาพ คือ ผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจ ข่มขู่ผู้อื่น ทั้งโดยวาจาและท่าทาง แต่ในเวลาเดียวกันยังคงมีความมั่นใจในตนเอง เป็นผู้มีความประพฤติเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

4.หนังสือนิทานประกอบการเสริมแรงทางบวก หมายถึง หนังสือที่ผู้สอนคัดสรรหรือจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรมด้านความสุภาพ มีมารยาทในการพูด พูดจาไพเราะ ช่วยสร้างจินตนาการ ให้แก่วิดคติเตือนใจ แรงบันดาลใจ สนุกสนาน ความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ให้กับเด็ก และสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง

7.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.เด็กปฐมวัยได้รับการทดลองโดยใช้นิทานคุณธรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดอย่างสุภาพ

2.เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยที่จะพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดอย่างสุภาพให้กับเด็ก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านมารยาทการพูดอย่างสุภาพ ช่วงอายุ 2-4 ปี ครั้งนี้ ได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หลักฐาน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก โดยจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

1.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี

1.2 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 ปี

2.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

2.1 ความหมายของจริยธรรม

2.2 ความสำคัญของจริยธรรม

2.3 องค์ประกอบของจริยธรรม

2.4 วิธีการสอนจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

2.5 กระบวนการพัฒนาจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

2.6 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

3.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำสุภาพ

3.1 จรรยา มารยาทในการพูด

4.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

4.1 ความหมายของนิทาน

4.2 ประเภทของนิทาน

4.3 คุณค่าและประโยชน์ของนิทานที่มีผลต่อเด็กปฐมวัย

4.4 หลักในการเลือกนิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

4.5 เทคนิควิธีการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี* บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก เอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

*5 ปี หมายถึง อายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชนสังคมและวัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข
5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี จัดขึ้นสำหรับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล

จุดหมาย

การพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี มุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี
2. ใช้อวัยวะของร่างกายได้คล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน
3. มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย
4. รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม
5. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
6. สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย
7. สนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว

คุณลักษณะตามวัย

ช่วง 3 ปีแรกของวัยเด็กเป็นช่วงระยะที่สำคัญที่สุด เนื่องจากสมองของเด็กมีการเจริญเติบโต และพัฒนาอย่างรวดเร็ว พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยที่พัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดตามวุฒิภาวะหรือความพร้อมของเด็กและมีการพัฒนาเป็นลำดับขั้นอย่างต่อเนื่องตามวัยถ้าสังเกตพบว่า เด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง พ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดู จำเป็นต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์ทันที คุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ ต่ำกว่า 3 ปีมีดังนี้

เด็กอายุ 18-24 เดือน

พัฒนาการทางด้านร่างกาย

- เดินไปข้างหน้าหรือด้านข้าง
- เดินถอยหลัง
- กระโดดสองขาอยู่กับที่ได้
- เดินขึ้นบันได โดยจับราว
- ดึงหรือผลักสิ่งของขณะเดิน
- ใช้อ้อมมือได้ดีมากขึ้น เช่น หมุนมือ หมุนสิ่งของ

พัฒนาการทางด้านอารมณ์

- กลัวความมืด กลัวเสียงดัง กลัวการถูกทิ้งให้อยู่คนเดียว
- ใช้คำพูดแสดงอารมณ์ เช่น ไม่เอา ออกไป
- ต้องการความเป็นตัวของตัวเองต่อต้านคำสั่ง

พัฒนาการทางด้านสังคม

- ใช้ช้อนตักอาหารเองได้ แต่หกเลอะเทอะบ้าง
- ดื่มน้ำจากแก้วเองได้
- ชอบมีส่วนร่วมในงานบ้าน
- บอกสิ่งที่ต้องการด้วยคำพูดง่ายๆ
- รู้จักการขอ

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- พูดคำต่อกัน เช่น ไปเที่ยว กินข้าว ฯลฯ
- เลียนแบบคำพูดที่ผู้ใหญ่พูด
- ชอบฟังนิทานเรื่องสั้นๆ
- พยายามทำตามคำสั่ง
- มีความเข้าใจเรื่องเวลาจำกัดมาก รู้แต่เพียง เดี่ยวนี้ เดี่ยวก่อน
- เรียกหรือชี้ส่วนต่างๆของร่างกายได้
- ชีตเขียนเส้นต่างๆ แต่ยังไม่ชัดเจน
- วางของซ้อนกันได้ 3 ชั้น

เด็กอายุ 25-36 เดือน

พัฒนาการทางด้านร่างกาย

- วิ่งคล่องขึ้นแต่ไม่สามารถหยุดได้ทันที
- เดินถอยหลังได้
- เดินขึ้นลงบันไดได้เอง โดยวางเท้าทั้งสองข้างบนบันไดขั้นเดียว
- สลับเท้าขึ้นลงบันไดได้เมื่ออายุย่างเข้า 3 ปี
- หยิบของขึ้นเล็กๆได้ แต่หลุดมือง่าย
- จับดินสอแท่งใหญ่ๆ ได้ด้วยนิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือ

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

- แสดงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆด้วยคำพูด
- มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เมื่อได้รับการยอมรับหรือชมเชย
- ความเป็นตัวของตัวเอง

พัฒนาการด้านสังคม

- เล่นรวมกับคนอื่นแต่ต่างคนต่างเล่น
- เริ่มรู้จักเล่นเป็นกลุ่มกับเด็กคนอื่น
- พยายามช่วยตนเองในเรื่องการแต่งตัว
- รู้จักขอและเริ่มรู้จักการให้
- เริ่มรู้จักรอคอย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- มีช่วงความสนใจของบางอย่างได้ 3-5 นาที
- ชอบดูหนังสือภาพ
- ชอบฟังบทกลอน นิทาน คำคล้องจอง
- สนใจค้นคว้า สำรวจสิ่งต่างๆ
- เริ่มประโยคคำถาม “อะไร”
- สนใจอยากรู้อยากเห็นสิ่งรอบตัว
- ขีดเขียนเส้นตรงเป็นแนวตั้งได้
- วางของซ้อนกัน 4-6 ชั้นได้

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

สำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษา เด็กมีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ สังคมและสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
3. มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

9. ใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างเหมาะสม
10. มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้นๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจตามคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการพัฒนาเด็กตามความสามารถและศักยภาพ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และการพัฒนาจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ คุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 3-5 ปีมีดังนี้

เด็กอายุ 3 ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

- กระโดดขึ้นลงอยู่กับที่ได้
- รับลูกบอลด้วยมือและลำตัว
- เดินขึ้นบันไดสลับเท้าได้
- เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้
- ใช้กรรไกรมือเดียวได้

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

- แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก
- ชอบเล่นแบบคู่ขนาน (เล่นของเล่นชนิดเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่น)
- เล่นสมมติได้
- รู้จักรอคอย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- สืบรวจสิ่งต่าง ๆ ได้เหมือนกันและต่างกันได้
- บอกชื่อของตนเองได้
- ขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา
- สนทนาโต้ตอบ / เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ ได้
- สนใจนิทานและเรื่องราวต่าง ๆ
- ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจองง่าย ๆ และแสดงท่าทางเลียนแบบได้
- รู้จักใช้คำถาม “อะไร”
- สร้างผลงานตามความคิดของตนเองอย่างง่าย ๆ
- อยากรู้ อยากเห็นทุกอย่างรอบตัว

2.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

2.1 ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรม หมายถึง ความดีงามทางสังคม ถือเป็นกฎเกณฑ์แห่งความประพฤติ หรือหลักความเป็นจริงที่เป็นแนวทางแห่งความประพฤติปฏิบัติให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นสุข การศึกษาเรื่องจริยธรรม จึงเป็นหนึ่งในวิชาปรัชญาที่ศึกษาเกี่ยวกับความดีความงามทางสังคมมนุษย์

จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่ได้ในทางวินัยจนเกิดความเคยชินมีพลังใจ มีความตั้งใจแน่วแน่จึงอาศัยปัญญา และปัญญาอาจเกิดความคิดเชื่อถือผู้อื่น ในทางพุทธศาสนาสอนว่า จริยธรรมคือการนำความรู้ ความจริงหรือกฎธรรมชาตินำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตที่ดีงาม (พระราชวรมนู)

พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า หมายถึงธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ

โคลเบอร์ก (Kohlberg 1972 : 212) กล่าวถึงจริยธรรมว่า จริยธรรมเป็นความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เป็นกฎเกณฑ์และมาตรฐานการประพฤติในสังคมซึ่งบุคคลพัฒนาขึ้นจนกระทั่งมีพฤติกรรมเป็นของตนเอง โดยสังคมจะเป็นตัวตัดสินผลของการกระทำนั้นว่าเป็นการกระทำ ที่ถูกหรือผิด

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึงแนวทางซึ่ง เป็นกฎเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม และเป็นลักษณะที่สังคมต้องการเป็นสิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ย่อมเป็นที่ยอมรับนับถือในสังคมและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข เป็นคนที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคมส่วนรวม

2.2 ความสำคัญของจริยธรรม

1. ช่วยให้ชีวิตดำเนินไปด้วยความราบรื่นสงบสุข ไม่พบอุปสรรค
2. ช่วยให้คนเรามีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลา ไม่เผลอตัว ไม่ลืมตัว จนประพฤติปฏิบัติในสิ่งใด ก็จะมีมาตรฐานตัวอยู่เสมอ
3. ช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยให้บุคคลในชาติ
4. ช่วยควบคุมไม่ให้คนชั่วมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่น นับว่าเป็นคุณแก่สังคม และนอกจากจะเป็นตัวอย่างโดยการชี้นำทางอ้อมแล้ว ยังจะออกปากแนะนำสั่งสอนโดยตรงได้อีกด้วย
5. ช่วยให้นุชนำความรู้และประสบการณ์ ที่ร่ำเรียนมาสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่า
6. ช่วยควบคุมการเจริญทางด้านวัตถุและจิตใจของคนให้เจริญไปพร้อมๆกัน
7. ช่วยสร้างความมั่นคงทางด้านจิตใจมนุษย์

ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม ที่กล่าวมานี้ เป็นประเด็นที่สำคัญคือ สามารถลดปัญหาและจัดปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคล สังคม และประเทศชาติ เมื่อทุกคนประพฤติปฏิบัติตนดีแล้ว อุปสรรค ศัตรู ภัยอันตราย ก็จะหมดสิ้นไป ผู้คนมีแต่ความรักต่อกัน สังคมมีความสงบ และประเทศชาติก็จะเจริญรุ่งเรือง

2.3 องค์ประกอบของจริยธรรม

จริยธรรมของบุคคลมี 3 องค์ประกอบ คือ ด้านความรู้ คือความเข้าใจในเหตุผลความถูกต้องดีงาม สามารถตัดสินแยกความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้องด้วยการคิด ด้านอารมณ์ความรู้สึก คือความพึงพอใจ ความศรัทธา เลื่อมใส ความนิยมยินดี ที่จะรับจริยธรรมมาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตน ด้านพฤติกรรม คือการกระทำ หรือการแสดงออกของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเชื่อว่าเกิดจากอิทธิพลของทั้งสององค์ประกอบข้างต้น

2.4 วิธีการสอนจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

1. การใช้วิธีการให้รางวัลและการลงโทษ ทั้งนี้การให้รางวัลไม่ได้หมายถึงการให้สิ่งของที่เด็กพึงพอใจเสมอไป การให้รางวัลในที่นี้หมายถึงการให้คำชมเชย ยกย่อง ยอมรับ การแสดงความชื่นชมที่เหมาะสม ไม่มากหรือน้อยเกินไป ส่วนการลงโทษก็ไม่ได้หมายถึงการทำโทษทางกายและทางใจให้เด็กเจ็บปวด หรืออับอายขายหน้า อาจเป็นเพียงการงดหรือยกเว้นสิทธิบางอย่าง การไม่ได้ให้ความสำคัญ หรือลดความสำคัญลง ซึ่งต้องทำควบคู่กับการชี้แจงให้เหตุผล ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะในการให้รางวัลและการลงโทษนั้นมี ดังนี้

1.1 ต้องยึดหลักความชัดเจนของการกำหนดว่าสิ่งใดเป็นพฤติกรรมดีหรือไม่ดี และต้องให้เด็กได้รับทราบ

1.2 ยึดความเป็นระบบ โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการชัดเจนว่า เมื่อใดจะได้รางวัล และเมื่อใดจะมีผลถึงการลงโทษ

1.3 ยึดหลักความสม่ำเสมอ โดยต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการให้รางวัล และการลงโทษ

1.4 ยึดหลักความทันที โดยต้องตอบสนองทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรม เมื่อรับรู้ผลการกระทำของตน

2. การใช้ตัวแบบ หลักการสำคัญของตัวแบบคือ ต้องเลือกตัวแบบที่เด็กสนใจ ซึ่งจะมีแนวโน้มที่จะลอกเลียนแบบ และการใช้ตัวแบบจะต้องให้เด็กได้เผชิญกับตัวแบบที่แสดง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนเด็กจำพฤติกรรมได้

3. การสอนด้วยการให้แสดงความคิดเห็นในสถานการณ์ที่มีข้อแย้งทางจริยธรรม ทั้งนี้ในระดับประถมวัย อาจใช้สถานการณ์ที่เด็กพบที่ใช้ในชีวิตประจำวันหรือใช้นิทาน ให้เด็กแสดงความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหา ซึ่งวิธีการนี้จะไม่เป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีทางจริยธรรมที่ระบุว่าเด็กปฐมวัยยังไม่สามารถตัดสินความถูกต้องทางจริยธรรมได้ด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง มักจะระบุเหตุผลตามการรับรู้ของตนมากกว่าข้อเท็จจริง แต่การสอนโดยการให้แสดงความคิดเห็น ครูจะใช้การกระตุ้นให้เด็กได้ฝึกคิดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่สูงกว่าเดิม เพื่อให้เด็กได้รับรู้เหตุผลตามความเป็นจริง (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา ปุณณฤทธิชัย)

2.5 กระบวนการพัฒนาจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัยจะมีการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกันดังนี้

1. การรับรู้เกิดจากการที่เด็กได้รับประสบการณ์จากสภาพแวดล้อมแล้วเกิดความเข้าใจ ยินดีที่จะเรียนรู้และเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนรู้ มีการเตรียมตนให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในเรื่องสั้นๆ
2. การตอบสนอง เมื่อได้รับรู้เรื่องที่สนใจแล้วเด็กจะมีปฏิกิริยาตอบสนอง ถ้าเป็นเรื่องที่ตรงกับการความต้องการ จะมีการตอบสนองทางบวก เต็มใจที่จะตอบสนอง และมีความพึงพอใจในการตอบสนองเรื่องนั้น
3. การสร้างค่านิยม เมื่อได้รับรู้จากสิ่งแวดล้อมและได้ตอบสนองจะเกิดเป็นค่านิยม และหากค่านิยมนั้นเป็นสิ่งที่เด็กพึงพอใจ จะเกิดการยอมรับค่านิยม ทั้งนี้การยอมรับค่านิยม อาจจะมีมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้ ทั้งนี้เด็กอาจแสดงออกมาให้เห็นถึงการปฏิบัติซ้ำๆ จนเป็นที่สังเกตเห็นได้
4. การจัดระเบียบ หลังจากการสร้างค่านิยม และยอมรับค่านิยม จะนำมาคิดพิจารณาและรวบรวมค่านิยม นำมาจัดระบบค่านิยม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ใช้เวลามาก อาจจะยังยากที่จะสังเกตในระยะปฐมวัย
5. การสร้างลักษณะนิสัย เป็นขั้นตอนหลังจากนำค่านิยมที่ตัวอย่างหลากหลายมาจัดเป็นระเบียบ และนำมาเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติ สร้างเป็นหลักยึดในการตัดสินใจ และแสดงถึงลักษณะนิสัย ทั้งนี้จากขั้นตอนดังกล่าวแสดงถึงการพัฒนาจริยธรรม ซึ่งต้องใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติค่อนข้างยาวนาน จนกว่าจะเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่แสดงถึงการมีจริยธรรม การมีความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี แต่แม้ว่าจะเป็นเรื่องที่ยากและใช้เวลา หากเด็กได้รับการวางรากฐานทางจริยธรรมที่เหมาะสม แล้วย่อมนำไปสู่ให้เด็กได้รับความสุข ความเจริญ เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและต่อสังคมโดยรวม ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนอกจากพัฒนาการโดยทั่วไปแล้ว ก็ควรส่งเสริมและพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายของการให้เด็กได้เติบโตขึ้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

2.6 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

ทฤษฎีจริยธรรมตามแนวคิดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก

โคลเบอร์ก เป็นนักจิตวิทยาที่อธิบายถึงจริยธรรมของคนและพัฒนาขึ้นไปพร้อมๆ กับความสามารถในการคิดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับก่อนเกณฑ์ ระดับเกณฑ์สังคม และระดับเลยกฎเกณฑ์ของสังคม สำหรับเด็กปฐมวัย จะอยู่ในขั้นแรกของทฤษฎีคือ ระดับก่อนเกณฑ์ เด็กวัยนี้จึงตัดสินใจตัดสินความถูกต้องจากความรู้สึกของตนเอง และตามกฎเกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนด โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การหลีกเลี่ยงการลงโทษและการทำตามคำสั่ง เด็กวัยนี้จะประพฤติตนตามเกณฑ์ต่างๆ เพราะหลีกเลี่ยงการลงโทษความถูก ผิด ตัดสินโดยพิจารณาผล ถ้าลงโทษถือว่าทำไม่ดี เด็กวัยนี้จึงยังไม่มีเหตุผลในการตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ นอกจากปฏิบัติตามคำสอนของผู้ใหญ่

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติเพื่อมุ่งหวังรางวัลส่วนตัว เด็กจะนำความต้องการของตนเองมากำหนดสิ่งที่ถูกและผิด ถ้าหากปฏิบัติสิ่งใดแล้วได้รางวัลก็จะถือว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ดังนั้นการชมเชย และให้รางวัลเมื่อทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม จึงเป็นวิธีสอนจริยธรรมความประพฤติให้กับเด็ก เนื่องจากเด็กยังไม่สามารถตัดสินสิ่งต่างๆได้ด้วยเหตุผลของตนเอง

ทฤษฎีการเรียนรู้จริยธรรมด้วยการกระทำตามแนวความคิดของสกินเนอร์

สกินเนอร์ (skinner) นักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม เป็นผู้เสนอทฤษฎีที่มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของคนเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ผลจากการแสดงพฤติกรรมนั้นจะเป็นตัวบ่งชี้ว่าพฤติกรรมจะมีแนวโน้มเกิดขึ้นอีกหรือไม่ ในสถานการณ์ที่คล้ายกับสถานการณ์เดิม ถ้าเกิดขึ้นอีกจะเรียกผลพฤติกรรมนั้นว่า การเสริมแรงทางบวก แต่ถ้าไม่เกิดขึ้นอีกเรียกผลของพฤติกรรมนั้นว่า การลงโทษ การอธิบายถึงการเรียนรู้ด้วยจริยธรรมผ่านกระบวนการเสริมแรงและการลงโทษ หากเด็กแสดงพฤติกรรมที่ดีแล้วได้รับการชมเชย ยกย่อง คือเด็กจะแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก แต่หากแสดงพฤติกรรมใดแล้วถูกลงโทษ เด็กจะระงับหรือหยุดการกระทำนั้นๆ ดังนั้นการเรียนรู้พฤติกรรมจริยธรรมของเด็กขึ้นอยู่กับผู้ใหญ่ที่จะตัดสินว่า พฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมทางจริยธรรมที่เหมาะสมแล้วนำมาใช้ในการอบรมปลูกฝังเด็ก

ทฤษฎีการเรียนรู้จริยธรรมด้วยการกระทำตามแนวความคิดของแบนดูรา

แบนดูรา (Bandura) นักจิตวิทยาสังคม อธิบายว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของคนในสังคมเกิดจากการเรียนรู้ โดยการสังเกตจากตัวแบบ ทั้งตัวแบบในชีวิตจริง หรือตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ ทั้งนี้ตัวแบบจะทำหน้าที่ทั้งสร้างหรือพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม และทำหน้าที่ในการระงับ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เด็กปฐมวัยจึงเรียนรู้พฤติกรรมจริยธรรมจากตัวแบบ ผู้ใหญ่และสังคมจึงเป็นตัวแบบที่เด็กดูสังเกตและลอกแบบ การสอนจริยธรรมในแนวคิดนี้คือ การสร้างและเลือกตัวแบบที่ดีให้เด็กได้สังเกต สำหรับกระบวนการในการพัฒนาการเรียนรู้พฤติกรรมจริยธรรมในแนวคิดนี้ มี 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 กระบวนการตั้งใจ เป็นการที่เด็กได้เห็นตัวแบบที่น่าสนใจ ดังนั้นตัวแบบจึงต้องแสดงพฤติกรรมที่ชัดเจน ไม่ซับซ้อน ละเมื่อเด็กสนใจในการแสดงพฤติกรรมที่ดีจะต้องมีการเสริมแรงเพื่อให้เด็กเกิดพฤติกรรมซ้ำ

ขั้นตอนที่ 2 กระบวนการเก็บจำ เมื่อเด็กสังเกตเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่ดี และได้รับการยกย่องชมเชย และได้เห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมบ่อยๆ เด็กเกิดความสนใจต้องการแสดงพฤติกรรม เช่นเดียวกับตัวแบบ เด็กจะหาวิธีเก็บและจดจำข้อมูลการแสดงพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับสถานการณ์

ขั้นตอนที่ 3 กระบวนการกระทำ เมื่อเด็กจดจำข้อมูลได้และเก็บไว้ในความคิดเมื่อเผชิญสถานการณ์เด็กจะนำข้อมูลมาแสดงพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมของตัวแบบ เพื่อให้ได้ผลเหมือนตัวแบบ

ขั้นตอนที่ 4 กระบวนการภูมิใจ เมื่อเด็กสังเกตตัวแบบและจดจำข้อมูลไว้และเมื่อเผชิญสถานการณ์ ถ้าหากมีการภูมิใจและเด็กคาดว่าจะได้รับการเสริมแรง เด็กจะแสดงพฤติกรรมออกมา ดังนั้นถ้าหากเด็กแสดงพฤติกรรมดี จึงควรได้รับผลในลักษณะการเสริมแรงเหมือนตัวแบบได้รับ การภูมิใจจึงเป็นสิ่งสนับสนุนให้เด็กแสดงพฤติกรรมจริยธรรม

จากทฤษฎีทั้ง 3 ทฤษฎีข้างต้น จึงนำมาใช้ในการพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีการพฤติกรรมจริยธรรมโดยการใช้ตัวแบบที่ดี และการลงโทษหรือให้เห็นตัวแบบ การให้การเสริมแรง เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมดี และการลงโทษหรือให้เห็นตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมไม่ดีแล้วถูกลงโทษ เมื่อต้องการการหยุดยั้งและระงับพฤติกรรมที่ไม่ดี ทั้งนี้ผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเด็กจึงเป็นบุคคลสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมจริยธรรมและเป็นที่ยอมรับและถือว่ามีคุณค่าแก่สังคมนั้นๆ โดยนำมาจัดเป็นแบบให้กับเด็กกำหนดให้เด็กประพฤติ ปฏิบัติและสร้างกฎเกณฑ์ของการประพฤติ เนื่องจากเด็กปฐมวัยยังไม่สามารถตัดสินใจตามความถูกต้องอย่างมีเหตุผลด้วยตนเอง แต่จะประพฤติปฏิบัติตามความเห็นของผู้ใหญ่

3.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำสุภาพ

3.1 จรรยาบรรณในการพูด

มารยาทในการพูดหมายถึง กิริยาทางกายและวาจาที่แสดงออกไปให้ปรากฏ จรรยา หมายถึง การกระทำ การพูด การคิดที่มีคุณธรรมประจำใจ จรรยาบรรณในการพูด หมายถึง ความประพฤติหรือแนวทางในการปฏิบัติตนของผู้พูดเพื่อมุ่งหวังให้ผู้ฟังเกิดการเชื่อถือ ศรัทธาต่อการพูดของตน ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่กิริยาวาจาสุภาพเรียบร้อย ท่าทางสง่างาม อ่อนโยน หน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส มีลักษณะการพูดที่ไม่รีบร้อนลวกลี้ลุลกลน หรือเฉื่อยชาจนเกินไป นักเรียนควรจะฝึกให้มีมารยาทในการพูด โดยใช้วิธีต่อไปนี้

1. เตรียมตัวให้พร้อมก่อนพูดทุกครั้ง จะต้องค้นคว้า รวบรวมความรู้และข้อมูลที่ใช้ประกอบการพูดให้พร้อม อีกทั้งควรเตรียมความพร้อมในการตอบคำถามของผู้ฟังให้ได้ด้วย หากเป็นการพูดในที่ชุมนุมชนควรฝึกซ้อมการพูดให้คล่องแคล่วเพื่อความมั่นใจของตนเองและสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟังด้วย
2. รู้จักกล่าวคำปฏิสันถาร เมื่อเริ่มต้นพูดระหว่างบุคคลในกลุ่ม ในที่ชุมนุมชน หรือทางสื่อมวลชนก็ตาม จะต้องกล่าวทักทายผู้ฟังด้วยคำพูดที่เหมาะสม สุภาพ และให้เกียรติผู้ฟัง โดยอาจแสดงกิริยาท่าทางประกอบการทักทายด้วย เช่น เมื่อพบคุณครูก็หยุดยืน ยกมือไหว้และกล่าวคำว่า “สวัสดีค่ะคุณครู” เมื่อเดินขึ้นไปกล่าวคำอวยพรบนเวที ให้เดินขึ้นไปอย่างกระฉับกระเฉง หยุดยืนตรงไม่ใคร่โพน ยกมือไหว้และกล่าวคำทักทายว่า “ท่านเจ้าภาพและท่านผู้มีเกียรติ”
3. มีสมาธิในการพูด มีสติ และตั้งใจพูดโดยตลอดจะช่วยให้เด็กเรียนมีสมาธิและพูดได้ตามที่ฝึกซ้อมหรือเตรียมไว้แล้ว นักเรียนควรจัดความประหม่า ความวิตกกังวลที่อาจจะเกิดขึ้นที่ต้องไปพูดในกลุ่มคนหรือสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย หรือมีผู้ฟังจำนวนมาก ตลอดจนควบคุมอารมณ์ของตนในขณะที่พูดให้เป็นปกติ
4. รู้จักใช้คำสุภาพ ในการพูดคุยหรือสนทนาหรือคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม ควรพูดด้วยถ้อยคำสุภาพ ไพเราะ แม้ว่าจะเป็นเพื่อนสนิทกันมากเพียงใดก็ไม่ควรพูดถ้อยคำที่ไม่ไพเราะ นอกจากนั้นรู้จักกล่าวคำว่า ขอโทษ ขอขอบคุณ ในโอกาสอันเหมาะสม ก็ถือเป็นมารยาทที่พึงกระทำให้เป็นนิสัย การพูดที่ถือว่าเป็นมารยาทอีกประการ คือ ไม่พูดจาตลก ข่มขู่ หรือก้าวร้าวผู้ฟัง แต่ควรพูดให้เกียรติยกย่อง หรือแสดงความชื่นชมผู้ฟังด้วยความจริงใจ
5. รู้จักรักษาเวลา ในการนัดหมายใดๆ ควรจะไปถึงสถานที่ก่อนเวลา หากเป็นการพูดในที่ชุมนุมชนก็ควรจะไปถึงสถานที่พูดก่อนเวลาพอสมควร และในขณะที่พูดก็ควรที่จะรักษาเวลาเหลือสำหรับผู้ฟังได้ซักถามแสดงความคิดเห็น และรู้จักหยุดพูด ไม่ผูกขาดการพูดในวงสนทนาแต่เพียงผู้เดียว สำหรับการพูดในที่ชุมนุมชน นักเรียนควรหยุดพูดชั่วคราวเมื่อผู้ฟังปรบมือหรือหัวเราะในคำพูดของเรา ไม่ควรพูดแข่งกับเสียงปรบมือหรือเสียงหัวเราะของผู้ฟัง
6. มีวิธีการพูดให้น่าฟังและเข้าใจง่าย พูดด้วยน้ำเสียงแจ่มใส ชัดเจน พูดด้วยจังหวะที่พอเหมาะ ไม่เร็ว หรือช้าเกินไป และที่สำคัญข้อความที่พูดจะต้องสั้นกะทัดรัดได้ใจความ
7. แสดงท่าทางประกอบการพูดด้วยความสุภาพเรียบร้อย ซึ่งรวมถึงการแต่งกายด้วยการไปปรากฏการณ์ในที่ต่างๆ ควรให้เกียรติและเคารพเจ้าของสถานที่หรือผู้จัดงาน ด้วยการแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตาม

ความนิยม สำหรับการพูดบทเวทีนั้น ถ้าเป็นการยืนพูด ก็ควรยืนด้วยความเรียบร้อย สง่างาม ไม่เหยียดเท้า ไปด้านใดด้านหนึ่ง และเคลื่อนไหวได้ตามสมควร ถ้าเป็นการนั่งพูด ก็ควรนั่งอย่างสุภาพ เรียบร้อย ในท่าที่สบาย ไม่เกร็งจนเกินไป แต่ก็ไม่ผ่อนคลายจนขาดความสุภาพ และรู้วิธีการแสดงท่าทาง สีหน้าประกอบการพูดที่จะช่วยสื่อความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

8. แสดงความเคารพ ให้เกียรติผู้ฟังและผู้ที่กำลังอ้างถึง โดยให้ความสนใจผู้ฟังทั้งที่เป็นการพูดคุยนทนา และเป็นการพูดในที่ชุมนุมชน ในการพูดถึงบุคคลอื่นที่เรากล่าวอ้างคำพูดหรือความคิดของท่าน ก็ควรจะให้เกียรติเจ้าของคำพูดนั้น โดยประกาศชื่อด้วยความเคารพ มิใช่กล่าวอ้างขึ้นอย่างเลื่อนลอยหรือกล่าวเอาความคิดนั้นว่าเป็นของตน
9. ตั้งใจฟังผู้อื่น ในการพูดคุยนทนา การพูดในกลุ่ม หรือการพูดเป็นคณะในที่ชุมนุมชนซึ่งมีผู้พูดหลายคน นักเรียนจะต้องตั้งใจฟังผู้อื่นพูดด้วย แม้ว่านักเรียนจะพูดผ่านไปแล้วหรือยังไม่ได้พูดก็ตาม
10. ความรับผิดชอบต่อการพูด นักเรียนต้องไตร่ตรองก่อนที่จะพูดอะไรออกไป เพื่อให้การพูดนั้นเป็นผลดีและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น แต่หากการพูดนั้นผิดพลาดหรือทำให้เกิดการเสียหายขึ้น เมื่อได้พูดออกไปแล้ว ก็ควรจะทำหน้าที่ที่จะรับผิดชอบต่อคำพูดของตน พยายามหาทางแก้ไขความเสียหายนั้น น้อมรับคำวิพากษ์วิจารณ์ ตักเตือนเพื่อนนำมาปรับปรุงการพูดของตนเองต่อไป ไม่ควรปฏิเสธคำพูด เพราะไม่ใช่นิสัยของผู้มีจรรยา ขอให้นักเรียนฝึกฝนจรรยา มารยาทของการพูดจนเป็นนิสัย และยึดถือเป็นเครื่องมือกำกับจิตใจให้คิดดีพูดดีอยู่เสมอ เพราะการพูดที่มีจรรยา มารยาทนั้น ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อส่วนตัวและส่วนรวมโดยแท้จริง

4.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

4.1 ความหมายของนิทาน

ความหมายของนิทาน มีหน่วยงาน และนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงความหมายของนิทานไว้ได้ ดังนี้

เกษลดา มานะจุติและ อภิญญา มนูญศิลป์ (2544 : 1) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า หมายถึง เรื่องเล่าต่อกันมาโดยใช้วาจาหรือเล่าโดยแสดงภาพประกอบ หรือการเล่าโดยวัสดุอุปกรณ์ ใช้ประเภทต่างๆประกอบก็ได้เช่น หนังสือภาพ หุ่นหรือการใช้คนแสดงบทบาทลีลาเป็นไปตามเนื้อเรื่องของนิทานนั้นๆ แต่เดิมมานิทานถูกเล่าสู่กันและกันด้วยปากสืบทอดกันมาเพื่อ เป็นเครื่องบันเทิงใจในยามว่าง และเพื่อถ่ายทอดความเชื่อความศรัทธาเลื่อมใสในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นที่ยึดถือของคนแต่ละกลุ่ม

วิไล มาศจรัส (2545 : 12) ได้กล่าวถึงความหมายของนิทานว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่ากันมา เช่น นิทานอีสป นิทานชาดก ในทางคติชนวิทยา ถือว่า นิทานเป็นเรื่องเล่าสืบสานต่อๆ กันมา ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในหลายอย่างของมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความหมาย มีคุณค่าซึ่งนิทานนั้นจะมีทั้งนิทานเล่าปากเปล่า จดจากกัน มาแบบมุขปาฐะและนิทานที่มีการเขียนการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (2546 : 588) ได้ระบุความหมายของนิทานไว่ว่านิทาน หมายถึงเรื่องเล่าที่เล่ากันมา เช่น นิทานชาดก นิทานอีสป

เกริก ยุ้นพันธ์(2547 : 8) ได้ให้ความหมายของนิทานไว่ว่าหมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นการผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสอดแทรกคติสอนใจลงไป

ประคอง นิมมานเหมินทร์(2550 : 9)ได้ให้ความหมายของนิทานว่า หมายถึง เรื่องที่เล่ากันต่อๆ มาจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่งโดยไม่ทราบว่าเป็นผู้แต่ง เช่น นิทานเรื่องสังข์ทองปลาบู่ทอง หรือโสนน้อยเรือนงาม มีการเล่าสู่กันฟังจากปู่ย่าตายายของเรา พ่อแม่ของเรารวมทั้งตัวเราเอง ไปจนถึงลูกหลานเหลนโหลนของเรา เป็นทอดๆ กันไปรุ่น

แล้วรู้เล่า บางครั้งก็แพร่กระจายจากท้องถิ่นหนึ่งไปสู่อีกท้องถิ่นหนึ่ง เช่น นิทานเรื่องสังข์ทองอาจมีหลายสำนวนแล้วแต่ความทรงจำ ความเชื่อ อารมณ์ของผู้เล่าและวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นจากความหมายของนิทานดังกล่าว

4.2 ประเภทของนิทาน

นิทานแบ่งเป็นประเภทได้ดังนี้

1. เทวปกรณัมหรือเทพปกรณัม กล่าวถึง โลก จักรวาล เทวดา กำเนิดมนุษย์และสัตว์ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของเทวดา และผู้ครองแผ่นดินมีอยู่บ้าง เช่น เรื่องเมขลารามสูร จันทคราส สุริยคราส ฯลฯ
2. นิทานศาสนา มีจุดมุ่งหมายในการสั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชน แนะนำแนวทางประพฤติปฏิบัติ สร้างค่านิยมและบรรทัดฐานทางอ้อมให้แก่สังคม เรื่องราวเกี่ยวกับนรกสวรรค์ หรือเรื่องราวของบุคคลที่ศักดิ์สิทธิ์ในศาสนา โครงเรื่องจะยึดพระพุทธศาสนาเป็นสำคัญ เช่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว นิทานศาสนาของไทยจะมีที่มาจากพุทธประวัติ เช่น นิทานชาดก เป็นต้น
3. นิทานคติ คติ หมายถึง แนวทาง แบบอย่าง แนวคิดที่ปรากฏในนิทาน คือ คุณค่าของจริยธรรม และผลแห่งการประกอบกรรมดีกรรมชั่ว กรรมดีที่นำผลดีมาให้ ส่วนกรรมชั่วที่นำผลชั่วมาให้ นิทานคติมักชี้ให้เห็นผลดีผลร้ายของกรรมในตอนท้ายเรื่องเสมอ
4. นิทานมหัศจรรย์หรือเทพนิยาย เป็นนิทานเกี่ยวกับเทวดานางฟ้า หรือเป็นเรื่องราวที่มหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ
5. นิทานชีวิต มีลักษณะเป็นเรื่องที่เคยเกิดขึ้นจริง นิทานชีวิตจะดำเนินเรื่องอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริงมากกว่านิทานชนิดอื่น เช่น เรื่องพระลอ ไกรทอง ขุนช้างขุนแผน
6. นิทานประจักษ์ มักเป็นเรื่องแปลกซึ่งเชื่อว่าเคยเกิดขึ้นจริง ณ สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ตัวละครและสถานที่บ่งไว้ชัดเจน อาจเป็นเรื่องของบุคคลในประวัติศาสตร์
7. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องที่อธิบายถึงกำเนิด หรือความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ
8. นิทานเรื่องสัตว์ เป็นเรื่องที่สัตว์เป็นตัวเอก โดยทั่วไปมักแสดงให้เห็นความฉลาดของสัตว์ชนิดหนึ่ง และความโง่เขลาของสัตว์อีกชนิดหนึ่ง
9. นิทานเรื่องผี มีผีเป็นตัวเอกของเรื่อง เรื่องเล่าเกี่ยวกับผีผู้สะท้อนให้เห็นความเชื่อในเรื่องวิญญาณ และเรื่องภูติผีของคนไทย ผีในเรื่องที่เล่ามีทั้งผีดีให้ความช่วยเหลือ หรือคุ้มครอง และผีร้ายที่คอยหลอกหลอน รังความคน
10. นิทานตลก มักจะมีขนาดโครงเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ความไม่น่าเป็นไปได้ต่างๆ

4.3 คุณค่าและประโยชน์ของนิทานที่มีผลต่อเด็กปฐมวัย

นิทานเป็น สิ่งที่สำคัญต่อชีวิตเด็ก ช่วยให้เด็กมีความสุขให้แง่คิดและคติสอนใจการจัดประสบการณ์ให้เด็กโดยใช้นิทานเป็นสิ่งจํา เป็นเพราะการเล่านิทาน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของนิทานไว้หลายท่านดังต่อไปนี้

เกริก ยุ้นพันธ์ (2547 : 55 - 56)ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเล่านิทาน ดังนี้

1. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิด เป็นกันเองกับผู้เล่า
2. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกร่วมในขณะฟัง ทา ให้เขาเกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายและสดชื่นแจ่มใส
3. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะมีสมาธิหรือความตั้งใจที่มีระยะเวลานานขึ้นหรือยาวขึ้น โดยเฉพาะผู้เล่าที่มีความสามารถในการตรึงให้ผู้ฟังหรือเด็กๆ ใจจดจ่ออยู่กับเรื่องราวที่ผู้เล่าเล่าเรื่องที่มีขนาดยาว

4. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลาด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้เด็กๆ และผู้ฟัง
เข้าใจในความดีและความงามยิ่งขึ้น

5. นิทานจะทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังมีความละเอียดอ่อน รู้จักการรับและการให้มองโลกในแง่ดี

6. นิทานจะทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหาได้

7. นิทานสามารถสร้างความกล้าให้กับเด็กๆ หรือผู้ฟังโดยการแสดงออกที่ผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ

8. เด็กๆ ผู้ฟังจะได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

9. นิทานช่วยสร้างเสริมจินตนาการที่กว้างไกลไร้ขอบเขตให้กับเด็กหรือผู้ฟัง

10. นิทานสามารถช่วยให้เด็กๆ และผู้ฟังได้รู้จักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง การออกเสียง การกระดกลิ้นตัว ร เรือ
และ ล ลิงได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

วิเชียร เกษประทุม(2550 : 9-10)ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานว่ามี คุณค่าและมีประโยชน์ ดังนี้

1.นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความเครียดและช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อ
หน่าย

2. นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัวเด็กบางคนอาจมองผู้ใหญ่ว่าเป็นบุคคลที่ขี้บ่นชอบดุด่า น่าเบื่อ
หน่ายหรือน่าเกรงขาม แต่ถ้าผู้ใหญ่มีเวลาเล่านิทานให้เด็กฟังบ้าง นิทานที่สนุกๆ ก็จะช่วยให้เด็กอยากอยู่ใกล้ชิดผู้ใหญ่
ความเกรงกลัวหรือเบื่อหน่ายผู้ใหญ่ลง17

3. นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ

4. นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ ช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่างๆ ที่สังคมพึงประสงค์ให้แก่ผู้ฟังเช่น ให้ข้อสัตย์ให้เชื่อ
ผู้ใหญ่ ให้พูดจาไพเราะอ่อนหวาน ให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้ขยันขันแข็ง เป็นต้น

5. นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลายๆด้าน เช่น ลักษณะของสังคมวิถีชีวิตของประชาชน
ในสังคมตลอดจนประเพณีค่านิยมและความเชื่อเป็นต้นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 11-16) ได้ระบุถึง
ความสำคัญของนิทานว่า นิทานเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตทั้งและผู้ใหญ่ เพราะนอกจากนิทานจะช่วยให้เด็กๆ มีความสุข
สนุกสนานแล้ว ยังเป็นโลกแห่งจินตนาการที่สมบูรณ์แบบที่คอยช่วยถักทอสายใยความรักความฝัน สานสัมพันธ์อัน
อบอุ่น ความละมุนละไมในกลุ่มสมาชิกของครอบครัว อีกทั้งนิทานยังให้แง่คิดคติสอนใจ และปรัชญาชีวิตอันล้ำลึกแก่
เด็ก

นิทานมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็กดังนี้

1. ช่วยพัฒนาเด็กทางด้านลักษณะชีวิต เด็กได้เรียนรู้ถึงลักษณะชีวิตที่ดีผ่านนิทานที่ปรารถนาให้เด็กมี
พฤติกรรมที่ดีเช่น มีคุณธรรมจริยธรรม มีความกล้าหาญ มีความยุติธรรม

2. การพัฒนาเด็กด้านบุคลิกภาพ บุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบที่มีอยู่มากในนิทานซึ่งเด็กจะได้รับรู้ถึงบุคลิกภาพ
ที่ดีที่จะช่วยให้อยู่ในสังคมได้อย่างดีเช่น ความเชื่อมั่นการรักษาดนความสุภาพอ่อนน้อม ความมีมารยาทที่ดีความเป็น
ผู้นำ

3. การพัฒนาเด็กด้านความรู้และสติปัญญา

4. การพัฒนาเด็กในด้านทักษะและความสามารถ

5. การพัฒนาเด็กในด้านสุขภาพ นิทานเป็นกระบวนการหนึ่งที่กำหนดบทบาท ในด้านสุขภาพให้เกิดแก่เด็ก เพราะเมื่อเด็ก ได้อ่านหรือ ฟังนิทานแล้วจะก่อให้เกิด การเรียนรู้ในการที่จะรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตน นอกจากนี้ บวร งามศิริอุตม (<http://www.sk-hospital.com> สืบค้นเมื่อวันที่10/05/2554) ได้กล่าวถึงความสำคัญ ที่ได้จากการเล่านิทานว่า

1. ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
2. ให้อ่านคำ เรียกชื่อสิ่งของต่างๆ จากรูปภาพในนิทาน
3. เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก พัฒนาความคิด จินตนาการ
4. ให้ความรู้สึกที่ดีต่อเด็ก
5. มีความตลกขบขันให้ความสนุกสนาน ช่วยแก้ปัญหาให้กับตัวเด็กเมื่อเปรียบเทียบ ตนเองกับตัวละคร

4.4 หลักในการเลือกนิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

เหมาะสมกับวัย : เด็กในแต่ละวัยจะมีความสนใจฟังเรื่องราวต่างๆ แตกต่างกันไปตามความสามารถในการรับรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ นิทานที่เหมาะสมกับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ควรเป็นหนังสือภาพ สมุดภาพ หนังสือภาพผสมคำ นิทานที่มีบทหรือโครง ในขณะนี้นิทานที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 3 ปีขึ้นไป ควรเป็นนิทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติ นิทานเรื่องเล่าที่ให้ข้อคิด

ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับ : การเลือกหนังสือต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่เด็กจะได้รับ ในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กด้วย เช่น สอนให้อ่านคำเรียกชื่อสิ่งของต่างๆ เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกพัฒนาความคิด จินตนาการ ให้ความรู้สึกที่ดีต่อเด็ก มีความตลกขบขันให้ความสนุกสนาน ช่วยแก้ปัญหาให้กับตัวเด็ก เมื่อเปรียบเทียบ ตนเองกับตัวละคร เป็นต้น การอ่านเรื่องราว หรือเนื้อหาทั้งเล่มก่อนตัดสินใจเลือก จึงเป็นสิ่งสำคัญ

เนื้อหาและลักษณะรูปเล่ม : นิทานหรือหนังสือที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นเรื่องสั้นๆง่ายๆ และไม่ซับซ้อน มีจุดเด่นของเนื้อเรื่องเดียว เด็กดูภาพหรือฟังเรื่องราวเข้าใจได้ และสนุกสนาน มีเนื้อเรื่องที่ชัดเจน ชวนติดตาม เป็นเรื่อง ที่เกี่ยวกับตัวเด็ก และใกล้ชิดตัวเด็ก หรือธรรมชาติแวดล้อม ไม่มีการบรรยายเนื้อเรื่อง ควรมีลักษณะเป็นบทสนทนาโต้ตอบระหว่างตัวละคร ใช้ภาษาที่ถูกต้อง ง่ายต่อความเข้าใจของเด็ก ตัวอักษรมีขนาดใหญ่ ใช้สีเข้มอ่านได้ชัดเจน มีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เป็นภาพที่มีสีสันสวยงามมีชีวิตชีวา ส่วนใหญ่จะเป็นภาพเขียนหรือวาดมากกว่า ภาพถ่าย มีรูปเล่มที่แข็งแรงทนทาน ขนาดพอเหมาะกับมือเด็ก ไม่จำเป็นต้องเป็นรูปสี่เหลี่ยมเสมอไป และมีจำนวนหน้าประมาณ 10-20 หน้า

4.5 เทคนิควิธีการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้เล่าหรืออ่านนิทานให้เด็กฟัง จะต้องเลือกนิทานให้เป็น เพราะนิทานที่มีอยู่ทั้งหมด ไม่ใช่เด็กจะชอบทุกเรื่อง การเลือกนิทานควรพิจารณาสิ่งต่างๆดังต่อไปนี้

1. นิทานเรื่องนั้นสนองความต้องการของเด็กได้มากน้อยเพียงไร
2. เรื่องเล่าควรจะเลือกให้เหมาะกับวัยต่างๆของเด็ก

3. เวลาที่ใช้ในการเล่าควรจะเหมาะสมกับช่วงระยะเวลาความสนใจและสมาธิในการฟังของเด็กวัยต่างๆ
4. เนื้อหาจะต้องมีสาระค่านิยม ความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม
5. มีเนื้อเรื่องสนุกสนานชวนติดตาม กระตุ้นจินตนาการของเด็ก
6. เป็นวรรณกรรมที่ดีทั้งโครงเรื่อง ลักษณะที่เด่นของตัวละคร การใช้ภาษาที่สร้างสรรค์ เป็นเรื่องที่ไม่เคย

ตาย(Timelessness)

7. ไม่ควรสร้างความซับซ้อนบนความเจ็บปวดของคนอื่น และไม่ใช้ภาษาหรือปฏิบัติต่อเด็กในเชิงตำหนิติเตียนหรือดูหมิ่น
8. กล่าวถึงอารมณ์มนุษย์อย่างระมัดระวัง เสนอแนะวิธีการที่สร้างสรรค์แก่เด็กในการเผชิญกับความยากลำบากต่างๆ

การเตรียมตัวก่อนเล่านิทาน

ผู้เล่านิทานเมื่อเลือกเรื่องของนิทานให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟังและพอใจกับเนื้อเรื่องแล้ว ผู้เล่าจะต้องนำนิทานที่จะเล่ามาจัดเตรียมให้พร้อมก่อนจะดำเนินการเล่าดังนี้

1. ผู้เล่าจะต้องอ่านบททวนเรื่องราวที่ผู้เล่าเลือกมา ให้เกิดความคุ้นเคย เข้าใจ และรู้จักเรื่องที่เลือกมาได้เป็นอย่างดี เพื่อจะได้เกิดความราบรื่นตลอดขณะดำเนินการเล่า
2. ขั้นตอนการเล่า ผู้เล่าจะต้องพิจารณาในการนำเสนอการขึ้นต้นเรื่อง การเล่าเรื่องต่อเนื่องจนถึงกลางเรื่อง และการจบเรื่องให้ชัดเจน และน่าสนใจตามลักษณะเฉพาะของผู้เล่า
3. สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่า ผู้เล่าจะต้องเตรียม และทดลองใช้ให้เกิดความชำนาญ และจัดระบบการใช้ตามลำดับก่อนหลัง
4. กิจกรรมประกอบการเล่านิทาน ผู้เล่าจะต้องเตรียมให้พร้อมและจะต้องเหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟัง เช่น การร้องเพลงซ้ำๆ และง่าย คำพูดซ้ำๆ และง่าย การร้องขอให้ผู้ฟังมาช่วยร่วมแสดงหรือทำกิจกรรมด้วยขณะดำเนินการเล่า
5. สถานที่เล่าผู้เล่าจะต้องพิจารณาตามความเหมาะสมให้พอดีกับกลุ่มผู้ฟังเพราะ ผู้เล่าจะต้องจัดเตรียมสื่อให้พอเหมาะกับการมองเห็น และการฟังของผู้เล่า

นอกจากนี้ผู้เล่านิทานจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอ่านนิทานซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยออกเสียงดังๆและจะต้องอ่านจนขึ้นใจในเรื่องราว ถ้อยคำ และการดำเนินเรื่อง ถ้ากลัวติดขัดขณะทำการเล่า ผู้เล่าจะต้องบันทึกย่อเพื่อกันลืม

วิธีเล่านิทาน

การเล่านิทานแบ่งได้ 5 วิธีได้แก่

1. เล่าปากเปล่า
2. เล่าโดยใช้หนังสือประกอบ
3. เล่าโดยใช้ภาพประกอบ
4. เล่าโดยใช้สื่อใกล้ตัว
5. เล่าโดยใช้ศิลปะเข้าช่วย

1. เล่าปากเปล่า ผู้เล่าต้องเตรียมตัวให้พร้อมเสมอ เพราะจุดสนใจของเด็กที่กำลังฟังนิทานจะอยู่ที่ผู้เล่าเท่านั้น วิธีเตรียมตัวในการเล่านิทานมีดังนี้

1.1 เตรียมตัวด้านเนื้อหาของนิทาน

- อ่านนิทานที่จะเล่าและทำความเข้าใจกับนิทานเสียก่อน
- จับประเด็นนิทานให้ได้ว่า นิทานที่จะเล่าให้อะไรแก่เด็กที่ฟัง
- แบ่งขั้นตอนของนิทานให้ดี

-การนำเสนอขั้นตอนของนิทานในขณะที่เล่า ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับที่อ่านเสมอไป

-เพิ่มหรือลดตัวละครเพื่อความเหมาะสมในการเล่า

ที่สำคัญผู้เล่าต้องสามารถปรับนิทานให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็กได้ด้วย เพราะถ้าเห็นว่าเด็กกำลังสนุกสนานก็เพิ่มเนื้อหาเข้าไปได้

1.2 น้ำเสียงที่จะเล่า

ผู้เล่าต้องมีน้ำเสียงที่น่าฟัง ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นเสียงที่ไพเราะ และที่สำคัญที่สุดคือการเว้นจังหวะ การเน้นเสียงให้ดูน่าสนใจ ไม่ควรให้น้ำเสียงราบเรียบมากเกินไป เสียงเบา-เสียงหนัก พูดเร็ว-พูดช้า ก็เป็นการบ่งบอกอารมณ์ของนิทานได้เช่นกัน

1.3 บุคลิกของผู้เล่านิทานต่อหน้าเด็กจำนวนมาก

ต้องมีบุคลิกที่น่าสนใจสำหรับเด็กคือ

-ไม่นิ่งจนเกินไป

-ไม่หลุกหลิกจนเกินไป

-ต้องมีการเคลื่อนไหวที่เหมาะสมกับเนื้อหาของนิทาน

-มีการแสดงท่าทางที่เหมาะสมกับเนื้อหาของนิทานอย่างพอเหมาะ

-มีท่าที่ผ่อนคลายและดูเป็นกันเองกับเด็กๆ

1.4 เสื้อผ้าที่สวมใส่

ต้องเป็นเสื้อผ้าที่มั่นใจในการเคลื่อนไหว

1.5 บรรยากาศในการฟังนิทาน

ต้องไม่วุ่นวายจนเกินไป อยู่ในสถานที่ที่สามารถสร้างสมาธิสำหรับคนฟังและคนเล่าได้เป็น

อย่างดี

2. เล่าโดยใช้หนังสือประกอบการเล่า การใช้หนังสือประกอบการเล่านี้ หมายถึงการใช้หนังสือที่มีภาพประกอบ ผู้ที่จะใช้หนังสือภาพต้องมีการเตรียมตัวดังนี้

2.1 อ่านนิทานให้ขึ้นใจ เวลาเล่าจะได้เปิดหนังสือภาพให้สัมพันธ์กับเรื่องที่เล่า

2.2 ศึกษาความหมายของสีที่ใช้ประกอบภาพ เพราะหนังสือสำหรับเด็กมักจะใช้สีเป็นสื่ออารมณ์ของเรื่องด้วย

2.3 ศึกษาภาพประกอบที่เป็นปกหน้าปกหลัง เพราะบางเรื่องตอนเริ่มเรื่องอยู่ที่หน้าปก และตอนจบอยู่ที่ปกหลังก็มี

2.4 การถือหนังสือ ต้องอยู่ในตำแหน่งที่ผู้ฟังสามารถมองเห็นภาพประกอบได้อย่างทั่วถึง ถ้าผู้ฟังนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม ต้องมีการยกภาพให้มองเห็นทั่วทั้งหมด

5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปราณี ปรียวาทิ. (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดยการเล่านิทานและติดตามผลชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบุรารักษ์ พบว่าหลังใช้กิจกรรมการเล่านิทานและติดตามผล ทำให้มีการพัฒนาจริยธรรมหลังจากการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับดีมาก แตกต่างจากก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุทุมพร อนุภักดิ์. (2556) ได้ศึกษาผลการสร้างหนังสือประกอบการสอนกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่าหลังใช้หนังสือนิทานประกอบการสอนในการจัดกิจกรรมประสบการณ์ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางด้านมารยาทของการเรียนหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมที่ใช้หนังสือนิทานประกอบการสอน กิจกรรมเสริมประสบการณ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง โดยใช้นิทานประกอบการเสริมแรงบวก ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมายดังนี้
กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง ตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานีจำนวน 7 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามี 3 ประเภทดังนี้

1. หนังสือนิทานคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง อ.ห้วยคต จ.อุทัยธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ได้จัดทำ คัดเลือก และนำหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในชั้นเรียนจำนวน 3 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 มงคลชีวิตบัณฑิตน้อย (ฉบับอนุบาล) เรื่องที่ 2 ลูกไม้..ขอโทษ
เรื่องที่ 3 น้องพราวเด็กดี

2. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จำนวน 3 แผน แผนละ 5 วัน ๆ ละ 20 นาที ได้แก่

- 1.1 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ 1 ก้าวใหม่เรียนรู้
- 1.2 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ 2 หนูทำได้หนูเป็นเด็กดี
- 1.3 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ 3 เปลี่ยนแปลงกายหนูน้อยน่ารัก

3. แบบสังเกตพฤติกรรมมารยาทการพูดสุภาพของเด็กปฐมวัย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ โดยผู้สอนเลือกระดับพฤติกรรมและความสามารถที่ตรงกับเด็กมากที่สุด

3. การพัฒนาและการหาประสิทธิภาพ

การพัฒนามารยาทการพูดสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง โดยใช้กิจกรรมการเล่นนิทานดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย

1.1 แนวคิดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ซึ่งได้อธิบายถึงจริยธรรมของคนที่พัฒนาขึ้นไปพร้อมๆ กับความสามารถในการคิดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม สำหรับเด็กปฐมวัย จะอยู่ในขั้นแรกของทฤษฎีคือ ระดับก่อนเกณฑ์ เด็กวัยนี้จึงตัดสินใจจากความถูกต้องจากความรู้สึกของตนเอง และตามกฎเกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนด

1.2 การเรียนรู้ โดยการสังเกตจากตัวแบบ ทฤษฎีการเรียนรู้จริยธรรมด้วยการกระทำตามแนวความคิดของแบนดูรา (Bandura) ได้อธิบายว่า การเรียนรู้ โดยการสังเกตจากตัวแบบ ทั้งตัวแบบในชีวิตจริง หรือตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ ทั้งนี้ตัวแบบจะทำหน้าที่ทั้งสร้างหรือพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม และทำหน้าที่ในการระงับ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เด็กปฐมวัยจึงเรียนรู้พฤติกรรมจริยธรรมจากตัวแบบ ผู้ใหญ่และสังคมจึงเป็นตัวแบบที่เด็กดูสังเกตและลอกแบบ การสอนจริยธรรมในแนวคิดนี้คือ การสร้างและเลือกตัวแบบที่ดีให้เด็กได้สังเกต

1.3 การเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning Theory) เป็นหลักทฤษฎีของ บี เอฟ สกินเนอร์ (B.F. Skinner) การเรียนรู้การเสริมแรงทางบวก เป็นการทำให้เกิดความพึงพอใจ ก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมคงที่ หรือเพิ่มมากขึ้น เป็นการให้สิ่งที่ดีหลังจากได้ทำพฤติกรรมที่ดี (จันจิรา อิน)

2. การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเล่นจำนวน 3 แผนโดยกำหนดรูปแบบในการดำเนินกิจกรรมการเล่นจำนวน 3 ขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นนำครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรมด้วยการให้เด็กร้องเพลงและทำท่าทางประกอบและสร้างข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติตนในการเล่น

2.2 ขั้นเล่นนิทานครูแนะนำชื่อเรื่องนิทานผู้แต่งนิทานผู้แต่งนิทานก็ชี้ตัวหนังสือให้เด็กดูไปด้วยและพอถึงช่วงที่เป็นคำพูดกล่าวคำสุภาพให้เด็กทุกคนช่วยกันพูดพร้อมๆกันและฝึกปฏิบัติ เช่น เด็กยกมือไหว้ แล้วกล่าวคำทักทายหรือกล่าวว่า "สวัสดีครับ/ค่ะ" "ขอโทษครับ/ค่ะ" "ไม่เป็นไรครับ/ค่ะ" "ขอบคุณครับ/ค่ะ" เป็นต้น

2.3 ขั้นสรุปครูและเด็กร่วมกันสรุปและแสดงความคิดเห็นความเกี่ยวกับเนื้อเรื่องนิทานว่าใครทำอะไรที่เป็นอย่างไบบ้างเพื่อเป็นการกระตุ้นและเป็นการทบทวนให้เด็กจดจำและเข้าใจมารยาทการพูดสุภาพ

3. การพัฒนาแบบสังเกตพฤติกรรมมารยาทการพูดสุภาพของเด็กโดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับโดยผู้สอนเลือกระดับพฤติกรรมและความสามารถที่ตรงกับเด็กมากที่สุด

4. นำแผนการจัดกิจกรรมนิทานและแบบสังเกตพฤติกรรมการพูดของเด็กให้ผู้เชี่ยวชาญคณะ ครุศาสตร์จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้แล้วหาค่าความสอดคล้อง IOC ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
เห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้องของแบบสังเกตพฤติกรรม
$\sum R$	=		ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
N	=		จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ทั้งนี้เกณฑ์ IOC อยู่ในระดับเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้องและคัดเลือกไว้ใช้ถ้าต่ำกว่า 0.50 ให้พิจารณาเหตุผลเป็นรายข้อเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง

5. ผู้วิจัยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการทดลองใช้กิจกรรมการเล่นเพื่อพัฒนามารยาทการพูดสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตลิ่งสูง มีการดำเนินการดังนี้

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการทดลองคือเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2-4 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง จำนวน 7 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจงจากประชากร 7 คน

2. แบบแผนการวิจัยใช้แบบแผนการวิจัยคือแบบทดลองกลุ่มเดียวโดยการทดสอบก่อนทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรมมีแผนภาพดังนี้ (มาเรียมนิลพันธุ์,2551,หน้า144)

O1	X	O2
----	---	----

เมื่อ O1	แทน	การทดสอบก่อนทำกิจกรรมการเล่านิทาน
เมื่อ X	แทน	การสอนโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน
เมื่อ O2	แทน	การทดสอบหลังทำกิจกรรมการเล่านิทาน

การดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์สัปดาห์ละ 5 ครั้งรวมเป็น 15 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 20 นาที รายละเอียดดังตารางนี้

สัปดาห์ที่	วัน	แผนกิจกรรม	ชื่อกิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	เครื่องมือ
1	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	1	ก้าวใหม่เรียนรู้ นิทานเรื่องมงคลชีวิตบัณฑิตน้อย ฉบับอนุบาล	20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
2	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	2	หนูทำได้หนูเป็นเด็กดี นิทานเรื่องลูกไม้..ขอโทษ	20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
3	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	3	เปล่งประกายหนูน้อยน่ารัก นิทานเรื่องน้องพรานเด็กดี	20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม
				20 นาที	แบบสังเกตพฤติกรรม

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้เพื่อการประเมินผลการใช้นิทานเสริมแรงทางบวกเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตลิ่งสูง ดังนี้

รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการใช้นิทานเสริมแรงทางบวกเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตลิ่งสูง ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนมารยาทการพูดสุภาพก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทานโดยการสังเกตพฤติกรรมการพูดสุภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการพูดมีเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับดังนี้

3 คะแนน หมายถึง มีลักษณะพฤติกรรม 5 ครั้งขึ้นไป

2 คะแนน หมายถึง มีลักษณะพฤติกรรม 3-4 ครั้ง

1 คะแนน หมายถึง มีลักษณะพฤติกรรม 1-2 ครั้ง

สำหรับการให้ความหมายของค่าที่วัดได้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยได้จากแนวคิดของเบสท์ (Best,1986,p.195) การให้ความหมายโดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อดังนี้

4.00-5.00 หมายถึง ระดับมาก

3.00-3.59 หมายถึง ระดับปานกลาง

0.01-2.59 หมายถึง ระดับน้อย

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมด้วยค่าเฉลี่ยสถิติและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

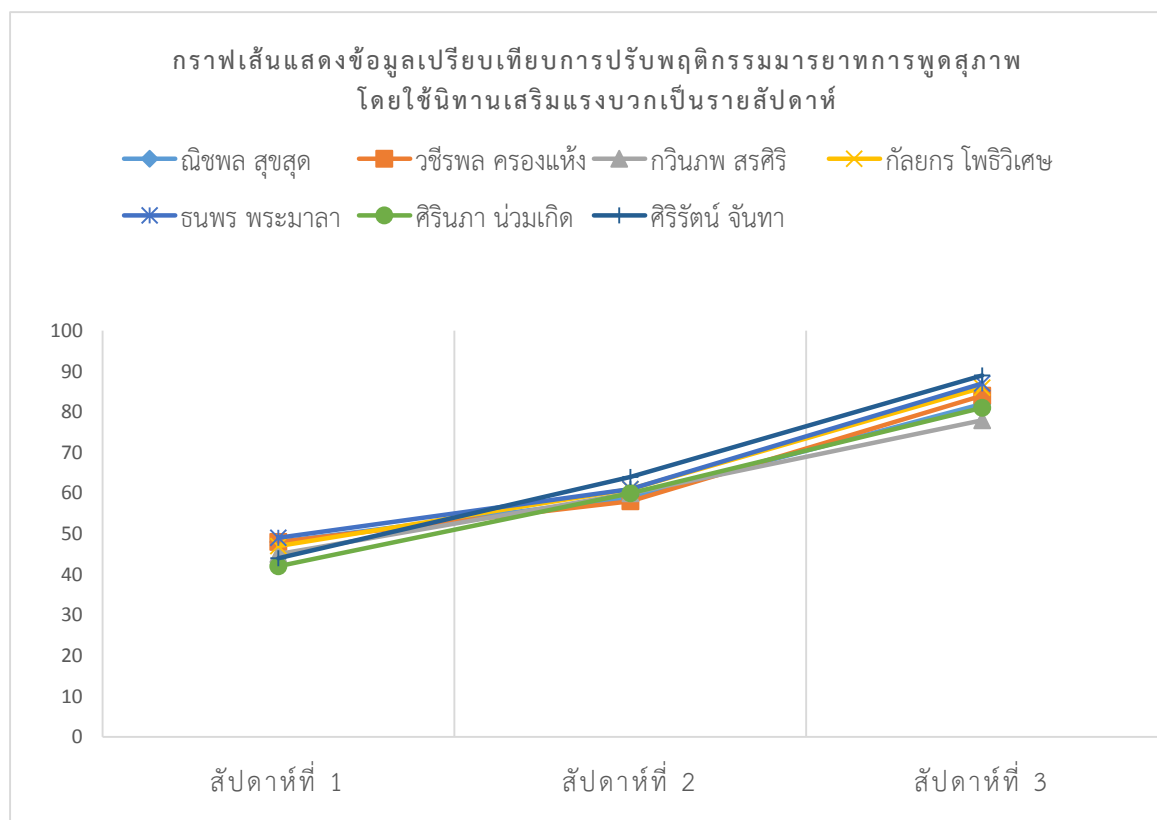
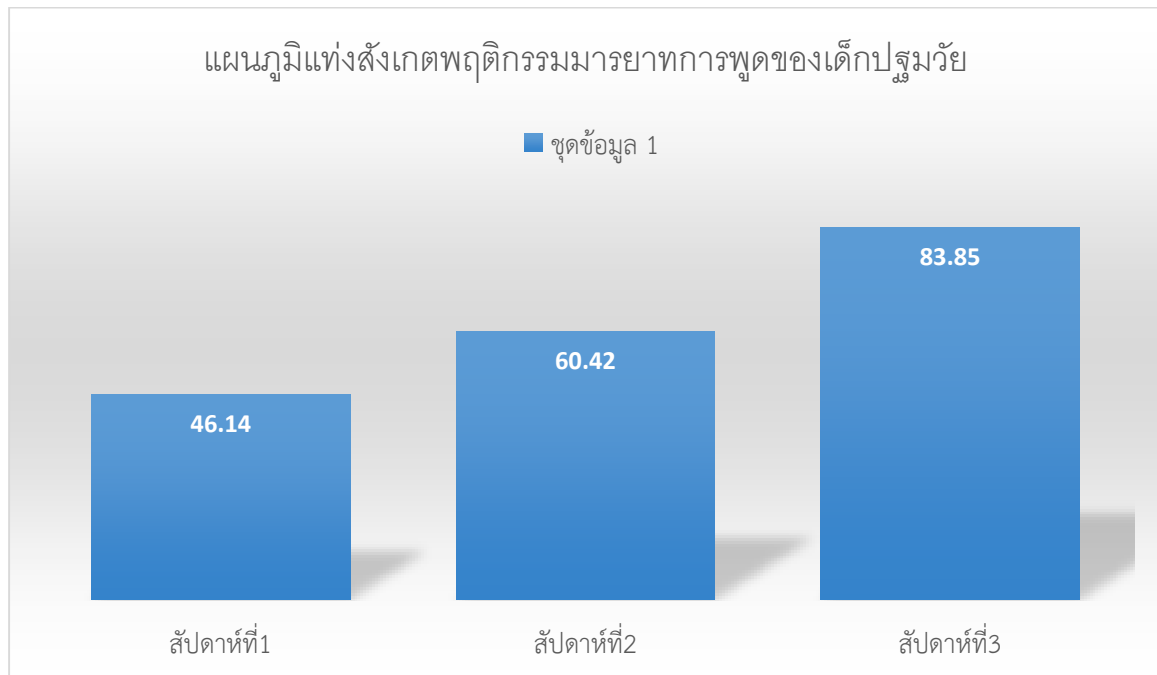
จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมารยาทการพูดอย่างสุภาพสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมและประเมินค่าคะแนนจากพฤติกรรมจำนวน 3 สัปดาห์ มีรายการประเมิน 6 รายการดังนี้

1. กล่าวคำสวัสดิเมื่อพบเจอผู้ใหญ่และบุคคลทั่วไป
2. กล่าวคำขอบคุณเมื่อผู้ใหญ่ให้ของ
3. กล่าวคำขอใจเมื่อได้รับของจากเพื่อนหรือน้อง
4. กล่าวคำขอโทษเมื่อตนเองทำผิด
5. กล่าวคำว่าไม่เป็นไรให้อภัยเมื่อผู้อื่นทำผิดพลาด
6. พูดคำลงท้าย ครับ/ค่ะ

โดยมีคะแนนเต็มรายการละ 3 คะแนน ดังนั้นเด็กจะมีคะแนนสำหรับการปฏิบัติ 6 รายการต่อวัน มีคะแนนเต็ม 18 คะแนน เมื่อเด็กปฏิบัติกิจกรรมครบใน 1 สัปดาห์ หรือปฏิบัติกิจกรรมครบ 5 วัน คะแนนรวมจึงเป็นสัปดาห์ละ 90 คะแนน ผู้วิจัยจึงนำคะแนนในแต่ละสัปดาห์ของเด็กทุกคนมาแสดงเป็นคะแนนรวม จำนวน 3 สัปดาห์ ดังนี้

ตาราง แสดงค่าคะแนนจากพฤติกรรมมารยาทการพูดอย่างสุภาพ

เลขที่	คะแนนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านมารยาทการพูดอย่างสุภาพ (รวม 90 คะแนน)		
	สัปดาห์ที่ 1	สัปดาห์ที่ 2	สัปดาห์ที่ 3
1	48	59	82
2	48	58	84
3	45	60	78
4	47	61	86
5	49	61	87
6	42	60	81
7	44	64	89
รวม	323	423	587
ค่าเฉลี่ย	46.14286	60.42857	83.85714

จากตาราง แผนภูมิแท่ง และกราฟเส้นแสดงข้อมูลแสดงค่าคะแนนการปฏิบัติใน 3 สัปดาห์ เป็นการเก็บคะแนนจากกลุ่มประชากร 7 คน ที่เป็นเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง มีรายการประเมิน 6 รายการ คือ 1.กล่าวคำสวัสดิเมื่อพบเจอผู้ใหญ่และบุคคลทั่วไป 2. กล่าวคำขอบคุณเมื่อผู้ใหญ่ให้ของ 3. กล่าวคำขอใจเมื่อได้รับของจากเพื่อนหรือน้อง 4. กล่าวคำขอโทษเมื่อตนเองทำผิด 5. กล่าวคำว่าไม่เป็นไรให้อภัยเมื่อผู้อื่นทำผิดพลาด 6.พูดคำลงท้าย ครับ/คะ เด็กมีคะแนนจากผลการปฏิบัติรายสัปดาห์ตลอด 3 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยแสดงความก้าวหน้าจาก 46.14, 60.42 และ 83.85 ตามลำดับ

จากรูปภาพ การสังเกตพฤติกรรมด้านมารยาทการพูดสุภาพของเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง ช่วงอายุ 2-4 ปี จำนวน 7 คน โดยใช้วัตรกรรมนิทานประกอบการเสริมแรงทางบวก จำนวน 3 เรื่อง คือ เรื่อง มงคลชีวิตบัณฑิตน้อย ฉบับอนุบาล ลูกไม้..ขอโทษ และน้องพราวเด็กดี จากการสังเกตพบว่าเด็กมีพฤติกรรมการพูดสุภาพ ได้แก่ กล่าวคำสวัสดิเมื่อพบผู้ใหญ่ กล่าวคำขอบคุณเมื่อผู้ให้ของ กล่าวคำขอรับเมื่อได้รับของจากเพื่อน กล่าวคำขอโทษเมื่อตนเองทำผิด กล่าวคำว่าไม่เป็นไรให้อภัยผู้อื่นเมื่อทำผิดพลาด และพูดคำลงท้าย ครับ/ค่ะ เด็กมีพฤติกรรมการพูดสุภาพอยู่ในระดับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การมีคุณธรรมจริยธรรมจะต้องมีการส่งเสริมหรือพัฒนาตั้งแต่เด็ก ทั้งนี้เพราะวัยเด็กเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมรวมทั้งการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมในวัยต่อไป จากการศึกษาเอกสารงานและวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสนใจการใช้กิจกรรมเป็นแนวทางหนึ่งที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพและความพร้อมของเด็กปฐมวัย ดังรายละเอียดดำเนินการ ต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อการวิจัยพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมารยาทด้านมารยาทการพูดอย่างสุภาพให้กับเด็กปฐมวัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

เด็กปฐมวัยอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวนเด็ก 7 คน

วิธีวิจัย

1. ศึกษาและวิเคราะห์คุณลักษณะตามวัย ในด้านเด็กยังขาดมารยาทในการพูดซึ่งเป็นคุณลักษณะตามวัยที่จำเป็นในด้านคุณธรรมจริยธรรม เรื่องมารยาทในการพูดสุภาพ
2. ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะตามวัยด้านคุณธรรมจริยธรรม เรื่องมารยาทในการพูดสุภาพ เป็นคุณลักษณะตามวัยในพัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ
3. ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหากลุ่มและกิจกรรมที่จะนำมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมพัฒนาการด้วยการฟังนิทานที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในการพูดสุภาพเป็นวิธีการที่จะช่วยให้เด็กมีคุณลักษณะตามวัยตามที่หลักสูตรต้องการ
4. ศึกษา วางแผน ออกแบบกิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์
6. ดำเนินการวิจัยกับกลุ่มทดลอง
7. เขียนรายงานการวิจัย

ผลการวิจัย

เด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง มีมารยาทการพูดสุภาพในระดับสูงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอด 3 สัปดาห์ จากระดับค่าเฉลี่ย 46.14, 60.42 และ 83.85 ตามลำดับ

การอภิปรายผล

ผลจากการใช้กิจกรรมเล่นนิทานเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เรื่องมารยาทในการพูด ปรากฏว่า เด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 2-4 ปี มีมารยาทในการพูดสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นผลมาจากมีกระบวนการพัฒนาและการดำเนินการอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์พัฒนาการและคุณลักษณะตามวัย การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางในการวิจัย กำหนดขอบเขตการดำเนินงาน การเตรียมงานโดยการพัฒนาเครื่องมืออย่างเป็นระบบ นำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ และมีการวางแผนและเตรียมงาน เพื่อนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการเล่นที่ใช้นิทานในการพัฒนาเด็กให้มีมารยาทในการพูดประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมการสร้างแรงจูงใจ ได้แก่ นิทานเรื่อง 1) มงคลชีวิตบัณฑิตน้อย ฉบับอนุบาล 2) ลูกไม้ขอโทษ 3) น้องพราวเด็กดี

การจัดกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของประทีป จินฉ่ำ (2551 : 24) ตัวเสริมแรงทางสังคม เช่น ชมเชย ยิ้ม จับมือ สบตา เป็นต้น อาจแสดงออกด้วยคำพูดหรือท่าทางต่างๆ หลักการคือต้องชมเชยต่อหน้าทันที ต้องบอกว่าชมพฤติกรรมอะไรที่ดี และความรู้สึกที่มีต่อผู้แสดงพฤติกรรม หลังจากพูดให้หยุดชั่วขณะ ใช้การแสดงชื่นชมทางสีหน้า กระตุ้นให้เพิ่มพฤติกรรม

ข้อเสนอแนะ

จากประสบการณ์ในด้านการสอน และประสบการณ์ที่ได้รับจากการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยครั้งนี้สามารถนำมาสรุปเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ก่อนนำไปใช้ครูผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตร แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆตลอดจน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการมีคุณธรรมจริยธรรม ให้เข้าใจอย่างชัดเจนเพื่อนำมาใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด
2. ก่อนดำเนินการต้องเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ มาเป็นอย่างดี เพราะเด็กมีช่วงความสนใจสั้น ต้องจัดกิจกรรม โดยเฉพาะการเล่นให้เด็กมีความประทับใจ จะเป็นการสร้างแรงจูงใจได้เป็นอย่างดี
3. ก่อนดำเนินการจะต้องมีข้อมูลหรือสารสนเทศที่สมบูรณ์และถูกต้องชัดเจน กล่าวคือ ต้องมีการวิเคราะห์ พัฒนาการ คุณลักษณะตามวัย พฤติกรรม โดยต้องใช้เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทราบถึงปัญหา อย่างแท้จริง
4. เลือกวิธีการหรือสื่อที่จะนำมาจัดทำหรือพัฒนาโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับความพร้อมวุฒิภาวะ ความ ต้องการ ความถนัดและความสนใจของเด็กในแต่ละช่วงอายุ

ข้อเสนอแนะ

ในการจัดทำวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยเสนอว่าควรทำการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านอื่นๆ อีก นอกเหนือจากการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรดำเนินการกับกลุ่มประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างอื่นที่มีลักษณะเฉพาะต่อไป

บรรณานุกรม

วิชัย จันทร์สอ้ง. 2551. การพัฒนาจริยธรรม [ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา <https://www.gotoknow.org/posts/210780> (19มิถุนายน2560)

ทรูปัญญา. 2551. จรรยา มารยาท และคุณธรรมในการพูด [ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา : <http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/2439> (20มิถุนายน2560)

แดงด้อย สิงห์ป๋อง. มปป. มารยาทในการพูด [ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา : <http://www.sopon.ac.th/sopon/thai/dand3/Index/P01N05.HTM>(22มิถุนายน2560)

พิศาล ศรีเชียงสา. มปป. ความหมายและความสำคัญของนิทาน [ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/phisan13bird/bthkhwam/khwam-hmay-laea-khwam-sakhay-khxng-nithan>(26มิถุนายน2560)

มงคล สุตัญตังใจ. 2553. ประเภทนิทานพื้นบ้าน [ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา : http://www.ebook.mtk.ac.th/main/forum_posts.asp?TID=2052(26มิถุนายน2560)

คู่มือวิทยากรโรงเรียนพ่อแม่กรมสาธารณสุข. 2559. หลักการเลือกนิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย [ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา https://web.facebook.com/blinkblookidbooks/posts/965205356927803?_rdc=1&_rdr
(28มิถุนายน2560)

E-Courseware. มปป. เทคนิคการเล่านิทาน [ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/karleanithansahrabdekpthmway/>(30มิถุนายน2560)

IM2. 2559. จริยธรรมหมายถึง [ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา : <https://www.im2market.com/2016/01/19/2407> (19มิถุนายน2560)

Numthon kotvng. มปป. จิตวิทยาพื้นฐาน [ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/citwithyaphunthan/> (20มิถุนายน2560)

ข่าวการศึกษาเทคนิคการสอนโดยใช้การเสริมแรง [ระบบออนไลน์]

แหล่งที่มา : [http://www.sl.ac.th/html_edu/cgi-bin/sl/main_php/print_informed.php?](http://www.sl.ac.th/html_edu/cgi-bin/sl/main_php/print_informed.php?id_count_inform=4407)

[id_count_inform=4407](http://www.sl.ac.th/html_edu/cgi-bin/sl/main_php/print_informed.php?id_count_inform=4407)

ภาคผนวก

ภาพประกอบกิจกรรมการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน

สัปดาห์ที่ 1 นิทานเรื่อง มงคลชีวิต บัณฑิตน้อย (ฉบับอนุบาล)

วันจันทร์ ที่ 3 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 1 นิทานเรื่อง มงคลชีวิต บัณฑิตน้อย (ฉบับอนุบาล)

วันอังคาร ที่ 4 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 1 นิทานเรื่อง มงคลชีวิต บัณฑิตน้อย (ฉบับอนุบาล)
วันพุธ ที่ 5 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 1 นิทานเรื่อง มงคลชีวิต บัณฑิตน้อย (ฉบับอนุบาล)
วันพฤหัสบดี ที่ 6 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 1 นิทานเรื่อง มงคลชีวิต บัณฑิตน้อย (ฉบับอนุบาล)

วันศุกร์ ที่ 7 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 2 นิทานเรื่อง ลูกไม้ขอโทษ
วันจันทร์ ที่ 10 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 2 นิทานเรื่อง ลูกไม้ขอโทษ
วันอังคาร ที่ 11 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 2 นิทานเรื่อง ลูกไม้ขอโทษ
วันพุธ ที่ 12 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 2 นิทานเรื่อง ลูกไม้ขอโทษ
วันพฤหัสบดี ที่ 13 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 2 นิทานเรื่อง ลูกไม้ขอโทษ
วันศุกร์ ที่ 14 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 3 นิทานเรื่อง น้องพราวเด็กดี
วันจันทร์ ที่ 17 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 3 นิทานเรื่อง น้องพราวเด็กดี
วันอังคาร ที่ 18 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 3 นิทานเรื่อง น้องพราวเด็กดี
วันพุธ ที่ 19 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 3 นิทานเรื่อง น้องพราวเด็กดี
วันพฤหัสบดี ที่ 20 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

สัปดาห์ที่ 3 นิทานเรื่อง น้องพราวเด็กดี
วันศุกร์ ที่ 21 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง จ.อุทัยธานี ชั้นอนุบาล 3 ขวบ

หน่วย : ก้าวใหม่ได้เรียนรู้

เรื่องที่สอน : การทำความเคารพผู้ใหญ่

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....น.

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสรี

จุดประสงค์

- 1.เด็กสามารถบอกการปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่เมื่อพบเจอได้
- 2.เด็กสามารถพูดทักทายเมื่อพบผู้อื่นกล่าวคำ “สวัสดี” ได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้

การปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในพูดกล่าวคำทักทายด้วยคำว่า “สวัสดี” และการยกมือไหว้ เป็นการแสดงความเคารพ ซึ่งเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีและเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย

ประสบการณ์สำคัญ

- การรู้จักสิ่งต่างๆด้วยการดู ฟัง และพูด
- การแสดงความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นผู้อื่น

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- 1.เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “สวัสดี” พร้อมทำท่าทางประกอบ

ขั้นสอน

- 2.ครูเล่านิทานให้เด็กฟัง เรื่อง มงคลชีวิตบัณฑิตน้อย (ฉบับอนุบาล) ให้เด็กๆ ฟัง
- 3.เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการทำความเคารพเมื่อพบผู้ใหญ่ โดยยกตัวอย่างจากพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน
- 4.ครูแนะนำมารยาทที่ดีเมื่อผู้ใหญ่ โดยใช้คำถามดังนี้
 - “จากนิทานพ่อแม่พาไปเยี่ยมคุณตาคุณยาย เด็กๆต้องกล่าวคำว่าอะไร”
 - “เมื่อผู้ใหญ่มาหาที่บ้าน เด็กๆควรทำอะไร”
 - “ถ้าเราพบเจอผู้อื่นเราควรทักทายอย่างไร”

ขั้นสรุป

- 5.เด็กและครูร่วมสนทนาสรุป มารยาทในการปฏิบัติตนของเด็กๆเกี่ยวกับมารยาทในการพบเจอผู้ใหญ่หรือบุคคลอื่น

สื่อ/อุปกรณ์

- เพลง สวัสดี
- นิทาน เรื่อง มงคลชีวิตบัณฑิตน้อย (ฉบับอนุบาล)

การประเมินผล

- 1.การสังเกตการร่วมกิจกรรม
- 2.สังเกตการสนทนาโต้ ตอบคำถาม
- 3.เครื่องมือการประเมินผลใช้แบบสังเกตพฤติกรรม

โดยมีการประเมิน 3 ระดับ คือ

ระดับ 3 คือ ระดับปฏิบัติการได้ดี	หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้อย่างคล่องแคล่วและเชื่อมั่น
ระดับ 2 คือ ระดับปฏิบัติได้เป็นครั้งคราว	หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้บ้างไม่ได้บ้างหรือไม่มั่นคง
ระดับ 1 คือ ระดับควรส่งเสริม	หมายถึง ยังแสดงพฤติกรรมได้น้อยหรือไม่ได้เลย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง จ.อุทัยธานี ชั้นอนุบาล 3 ขวบ

หน่วย : หนูทำได้หนูเป็นเด็กดี

เรื่องที่สอน : มารยาทในสังคม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....น.

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสรี

จุดประสงค์

- 1.เด็กสามารถบอกการปฏิบัติตนต่อเป็นผู้มีมารยาทเมื่อตนเองกระทำผิดได้
- 2.เด็กสามารถกล่าวคำขอโทษผู้อื่นเมื่อกระทำผิดได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้

การปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทเมื่อตนเองกระทำผิด รู้จักสำนึกผิดและควรกล่าวคำขอโทษผู้อื่น

ประสบการณ์สำคัญ

- การรู้จักสิ่งต่างๆด้วยการดู ฟัง และพูด
- การแสดงความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นผู้อื่น

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- 1.เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ขอโทษ” พร้อมทำท่าทางประกอบ

ขั้นสอน

2.ครูเล่านิทานให้เด็กฟัง เรื่อง ลูกไม้ขอโทษ ให้เด็กๆฟัง แล้วสนทนาเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวละครในนิทาน โดยใช้คำถาม ดังนี้

- “ลูกไม้แก้มเจ้าน้ำตาลแล้วผลเป็นอย่างไร”
- “ถ้าเด็กๆเอากระเป๋ามาเพื่อนไปซ่อนจะเกิดอะไรขึ้น”
- “เมื่อเราทำผิดเราควรทำอย่างไร”

3.ครูยกตัวอย่างจากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนในกิจกรรมที่ผ่านมา โดยเลือกตัวอย่างที่ดีมาชมเชยประมาณ 4-6 คน และให้เด็กร่วมแสดงความคิดเห็นต่อเพื่อนของตนเอง

ขั้นสรุป

4.เด็กและครูร่วมสนทนาสรุปมารยาทในการปฏิบัติตนของเด็กๆเกี่ยวกับเมื่อตนเองทำผิดรู้จักสำนึกผิดและควรกล่าวคำขอโทษผู้อื่น

สื่อ/อุปกรณ์

- เพลง ขอโทษ
- นิทาน เรื่อง ลูกไม้ ขอโทษ

การประเมินผล

- 1.การสังเกตการร่วมกิจกรรม
 - 2.สังเกตการสนทนาโต้ตอบคำถาม
 - 3.เครื่องมือการประเมินผลใช้แบบสังเกตพฤติกรรม
- โดยมีการประเมิน 3 ระดับ คือ

ระดับ 3 คือ ระดับปฏิบัติการได้ดี

หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้อย่างคล่องแคล่วและเชื่อมั่น

ระดับ 2 คือ ระดับปฏิบัติได้เป็นครั้งคราว

หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้บ้างไม่ได้บ้างหรือไม่มั่นคง

ระดับ 1 คือ ระดับควรส่งเสริม

หมายถึง ยังแสดงพฤติกรรมได้น้อยหรือไม่ได้เลย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง จ.อุทัยธานี ชั้นอนุบาล 3 ขวบ

หน่วย : เพลงประกอบหุ่นน้อยน่ารัก

เรื่องที่สอน : มารยาทในการรับ-ส่งสิ่งของ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....น.

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสรี

จุดประสงค์

- 1.เด็กสามารถบอกการปฏิบัติตนในการรับ-ส่งสิ่งได้
- 2.เด็กสามารถกล่าวคำขอบคุณ,ขอใจ เมื่อได้รับของจากผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้

การปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการรับ-การส่งสิ่งของแก่ผู้อื่นและการกล่าวคำขอบคุณ,ขอใจ

ประสบการณ์สำคัญ

- การรู้จักสิ่งต่างๆด้วยการดู ฟัง และพูด
- การแสดงความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นผู้อื่น

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- 1.ครูให้เด็กนั่งครึ่งวงกลม แล้วครูนำเด็กร้องเพลง “ขอบคุณ” และสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง

ขั้นสอน

- 2.ครูเล่านิทาน เรื่อง น้องพรานเด็กดี ให้เด็กๆฟัง แล้วสนทนาเกี่ยวกับนิทาน โดยใช้คำถาม ดังนี้
 - “ใครแบ่งไอศกรีมให้น้องพราน”
 - “เมื่อพี่ส้มโอแบ่งไอศกรีมให้น้องพรานทำอะไร”
 - “ถ้าเด็กๆเป็นน้องพราน เด็กๆควรทำอะไร”

3.เมื่อฟังนิทานเสร็จแล้ว เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับมารยาทในการรับ-การให้สิ่งของแก่ผู้อื่น แล้วทดลองแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน ฝึกรับของจากครู พร้อมกล่าวว่า “ขอบคุณ” คุณครู แล้วให้เด็กยื่นของให้เพื่อน แล้วให้เพื่อนที่รับของกล่าวว่า “ขอใจ”

ขั้นสรุป

4.เด็กและครูร่วมสนทนาสรุปมารยาทในการปฏิบัติตนของเด็กๆเกี่ยวกับมารยาทในการรับ-การส่งของแก่ผู้อื่น และการกล่าวขอบคุณ ขอใจ

สื่อ/อุปกรณ์

- เพลง ขอบคุณ
- นิทาน เรื่อง น้องพรานเด็กดี

การประเมินผล

- 1.การสังเกตการร่วมกิจกรรม
 - 2.สังเกตการสนทนาโต้ ตอบคำถาม
 - 3.เครื่องมือการประเมินผลใช้แบบสังเกตพฤติกรรม
- โดยมีการประเมิน 3 ระดับ คือ

ระดับ 3 คือ ระดับปฏิบัติการได้ดี

หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้อย่างคล่องแคล่วและเชื่อมั่น

ระดับ 2 คือ ระดับปฏิบัติได้เป็นครั้งคราว

หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้บ้างไม่ได้บ้างหรือไม่มั่นคง

ระดับ 1 คือ ระดับควรส่งเสริม

หมายถึง ยังแสดงพฤติกรรมได้น้อยหรือไม่ได้เลย

แบบสังเกตพฤติกรรมมารยาทของเด็กปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง จ.อุทัยธานี
ชั้นอนุบาล 3 ขวบ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องระดับการแสดงพฤติกรรมของเด็ก

ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมมารยาทการพูดสุภาพของเด็กปฐมวัย																		
	กล่าวคำสวัสดีเมื่อพบเจอ ผู้ใหญ่และบุคคลทั่วไป			กล่าวคำขอขอบคุณเมื่อผู้ใหญ่ให้ ของ			กล่าวคำขอโทษเมื่อได้รับของ จากเพื่อนหรือน้อง			กล่าวคำขอโทษเมื่อตนเองทำ ผิด			กล่าวคำว่า ไม่เป็นไรให้อภัย เมื่อผู้อื่นทำผิดพลาด			พูดคำลงท้าย ครับ/ค่ะ			รวมคะแนน
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	
1.เด็กชายณิชาพล สุขสุด																			
2.เด็กชายวชิรพล ครองแห่ง																			
3.เด็กชายกวินภพ สรศิริ																			
4.เด็กหญิงกัลยกร โพธิวิเศษ																			
5.เด็กหญิงธนพร พระมาลา																			
6.เด็กหญิงศิริินภา น่วมเกิด																			
7.เด็กหญิงศิริรัตน์ จันทา																			

ข้อเสนอแนะ

ชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวญาณิศา นาคทัพ)

ผู้ดูแลเด็ก

เกณฑ์การประเมิน

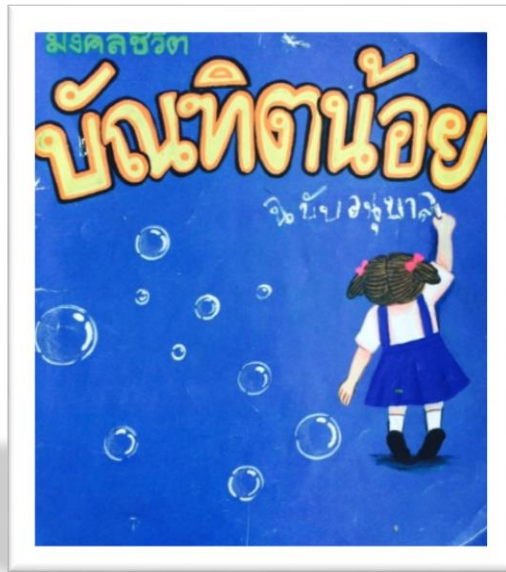
- ระดับ 3 คือ ระดับปฏิบัติการได้ดี

หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้อย่างคล่องแคล่วและเชื่อมั่น
- ระดับ 2 คือ ระดับปฏิบัติได้เป็นครั้งคราว

หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้บ้างไม่ได้บ้างหรือไม่มั่นคง
- ระดับ 3 คือ ระดับควรส่งเสริม

หมายถึง ยังแสดงพฤติกรรมได้น้อยหรือไม่ได้เลย

นิทาน
เรื่อง มงคลชีวิตบัณฑิตน้อย ฉบับอนุบาล

เช้าตรู่วันใหม่ หนูน้อยตื่นนอน อาบน้ำแม่สอน แต่งตัวเร็วพลัน
ทุกเช้าพร้อมหน้า ตักบาตรทุกวัน ครอบครัวของฉัน ชอบทำความดี
เมื่อลาจากกัน พนมมือไหว้ พ่อแม่สอนไว้ เป็นประเพณี
ถึงหน้าห้องเรียน หนูไม่รื้อรี จิตของเข้าที่ เรียบร้อยงามตา
ยามเรียนตั้งใจ หนูไม่ซุกซน เด็กเด็กทุกคน ได้รู้วิชา
แม้รับอาหาร เข้าแถวเดินมา น่ารักหนักหนา มีระเบียบกัน
สนุกเต็มที่ ในเวลาว่าง ไม่เคยอ้าว้าง เบิกบานสุขสันต์
แต่ถ้าคนไหน เกเรเพื่อนนั้น นั่งเหงาทั้งวัน เพื่อนนั้นหนีไกล
ช่วยครูถือของ ถ้ามีโอกาส หนูไม่เคยพลาด แสดงน้ำใจ
พ่อแม่พามา เยี่ยมตาเยี่ยมายาย อย่าทำเอียงอาย กล่าวสวัสดิ์
พ่อแม่ทำงาน มาเหนื่อยหนักหนา ดื่มน้ำดื่มท่า หนูนำมาวันนี้
ช่วยกวาดเช็ดถู หนูรู้หน้าที่ บ้านสะอาดดี เพราะช่วยเหลือกัน
เมื่อยามอาทิตย์ ลาลับขอบฟ้า พวกเราก็มาร่วม สวดมนต์ภาวนากัน
ก่อนจะเข้านอน กราบพ่อแม่พลัน ทั้งสองท่าน เป็นผู้มีพระคุณ
พรุ่งนี้วันพระ แสนดีจริงหนา พ่อแม่จะพา ไปวัดทำบุญ
นึกแล้วแสนสุข ดวงใจละมุน บ้านแสนอบอุ่น ฝันดีตลอดเลย

นิทาน
เรื่อง ลูกไม้..ขอโทษ

“ลูกไม้มากินข้าวจ๊ะ แม่เตรียมเอาไว้ให้แล้ว” ลูกไม้ยังไม่หิว จึงหาเรื่องเล่นสนุก ลูกไม้เอาจานข้าวของน้ำตาล ไป
ซ่อน เจ้าน้ำตาลวิ่งวนหาจานข้าว “เอ๊ะ หายไปไหนนะ” น้ำตาลหาจานข้าวไม่เจอ จึงหันไปกินข้าวของเจ้าเหมียวจนหมด
เกลี้ยง” “เหมียว เหมียว” เจ้าเหมียวร้องหิวข้าว แต่ข้าวคลุกปลาของเจ้าเหมียวหมดเกลี้ยง เจ้าเหมียวเห็นปลาอยู่
ในโหล มันจ้องเป่ง ก่อนกระโดดขึ้นไป ตั้งใจจะคว้าปลาในโหล เจ้าเหมียวพลาดท่า โหลปลาคว่า น้ำหกใส่จานข้าว
ของลูกไม้ ลูกไม้ยืนนิ่ง จะทำอะไรดี ไม่มีข้าวกินแล้ว น้ำหกเต็มโต๊ะ เจ้าเหมียวก็ยังไม่ได้กินข้าว ส่วนเจ้าน้ำตาลยืนคอ
ตก ลูกไม้ตกใจ รีบจับปลาใส่โหล เติมน้ำ หยิบข้าวของน้ำตาลเทใส่จานข้าวของเจ้าเหมียวแล้วเก็บโต๊ะ เช็ดโต๊ะให้
เรียบร้อย ลูกไม้เสียใจ แม่จึงกอดลูกไม้เอาไว้ แล้วพูดว่า “ไม่เป็นไรจ๊ะ...ลูกไม้เก็บโต๊ะแล้วนี่”

นิทาน
เรื่อง น้องพราวเด็กดี

เช้านี้แจ่มใส น้องพราวตื่นเช้า ระบุว่าไปโรงเรียนพบคุณยาย น้องพราวกล่าวคำว่า “สวัสดีค่ะ”
ที่โรงเรียนมีเพื่อนเล่นมากมาย น้องพราวเล่นกับเพื่อนๆ อย่างสนุกสนาน น้องพราวสะดุดก้อนหินเซไปชน
น้องจูนล้ม “อ๊วย..เจ็บจังเลย”น้องจูนพูดเบาๆ “ขอโทษนะจ๊ะ” น้องพราวพูดสำนึกผิด
พักกลางวันพี่ส้มโอชวนน้องพราวไปกินไอศกรีม “เงินน้องพราวหลานหายค่ะ” น้องพราวพูดหน้าเศร้า
“กินกับพี่นะจ๊ะ” พี่ส้มโอแบ่งไอศกรีมให้ “ขอบคุณค่ะ” น้องพราวพูดและยิ้มดีใจ
“ขอบใจจะน้องพราว” น้องพราวหาน้ำให้คุณยายดื่ม “ไม่เป็นไรค่ะคุณยายน้องพราวเปิดให้ค่ะ”
น้องพราวพูดเพราะและเป็นเด็กดี ทุกคนรักน้องพราว

มารยาทเด็กดี

กราบไหว้ผู้ใหญ่ไม่เขินอาย
กล่าวคำขอบคุณเมื่อผู้ใหญ่ให้ของ
กล่าวคำขอโทษเมื่อทำผิด

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวญาณิศา นาคทัฬห
วันเดือนปีเกิด	6 กุมภาพันธ์ 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดอุทัยธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	125/6 หมู่2 ตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี 61170 โทร 0641988426
ตำแหน่งหน้าที่ทำงานปัจจุบัน	ผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลิ่งสูง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2546	จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 จบจากโรงเรียนสมอทองปทีปพลีผลฯ
พ.ศ.2556	ปริญญาตรี เกษตรศาสตรบัณฑิต (กษ.ม) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

